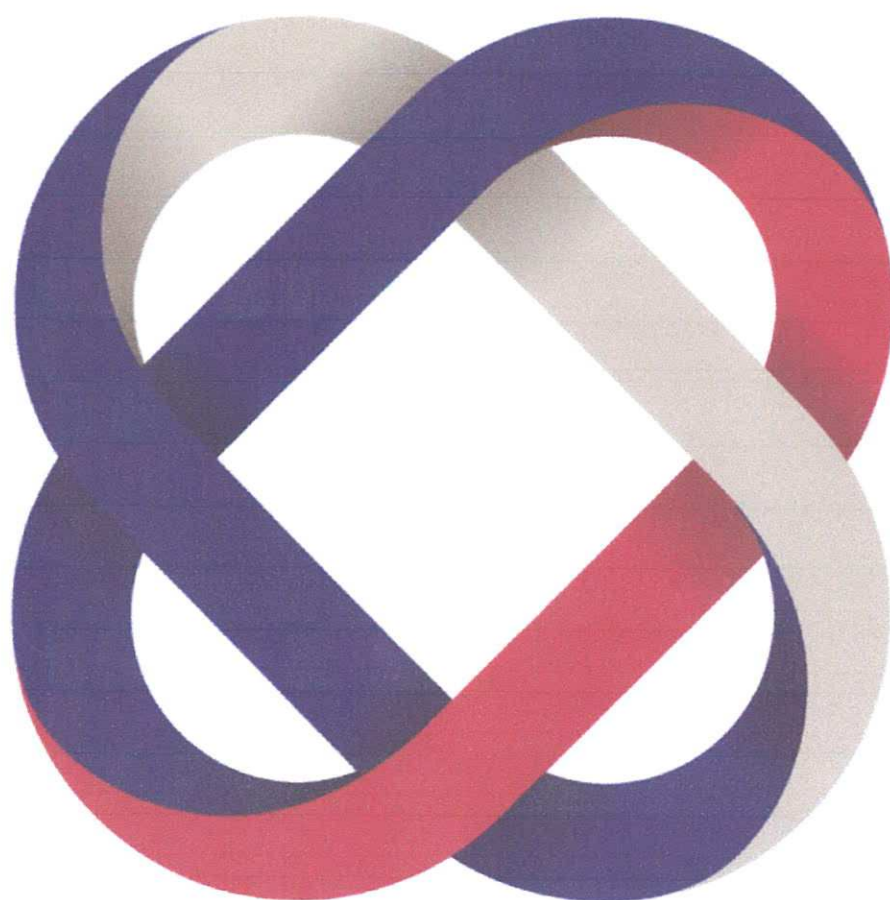

**Санхүүгийн тайлан ба Хараат бус
аудиторын тайлан**

Мандал даатгал ХК

2020 оны 12 дугаар сарын 31

Агуулга

Хараат бус аудиторын дүгнэлт	5
Санхүүгийн байдлын тайлан	8
Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан	9
Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	11
Мөнгөн гүйлгээний тайлан	12
Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	14

КОМПАНИЙН ТУХАЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

КОМПАНИЙН НЭР:	Монгол	"Мандал даатгал" ХК
ТУЗ-ИЙН ГИШҮҮД:	Дарга	Ө.Ганзориг
	Гишүүд	Б.Жавхлан О.Ганжолоо Ш.Гантуяа Ч.Ванчин-Эрдэнэ Н.Монсор
	Хараат бус гишүүн	Жэймс Бернард Двайер Н.Мандуул Ж.Дэлгэрсайхан
УДИРДЛАГЫН БАГ:	Гүйцэтгэх захирал	Б.Жавхлан
	Ерөнхийлөгч	Ч.Даваадаш
	Гүйцэтгэх захирлын орлогч	Н.Түмэндэмбэрэл
	Үйл ажиллагаа хариуцсан захирал	П.Оргодол
	Маркетинг, бизнес хөгжил хариуцсан захирал	З.Одмаа
	Даатгалын бодлого хариуцсан захирал	Ж.Гарваа
	Санхүү удирдлагын газрын захирал	Г.Халиунаа
КОМПАНИЙН ХАЯГ:	Компани нь Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, "Паркплейс Оффис" барилгын 1, 3, 4, 5 дугаар давхрууд	
РЕГИСТРИЙН ДУГААР:	5473489	
ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА:	Ердийн даатгалын үйл ажиллагаа	
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО:	145	
АУДИТОР:	"Грант Торнтон Аудит" ХХК, Аудит, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн зөвлөгөө, сургалт, үнэлгээний итгэмжлэгдсэн байгууллага	

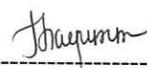
ЗАХИРЛУУДЫН БОЛОН ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН МЭДЭГДЭЛ

"Мандал Даатгал" ХК-ийн ТУЗ-ийн дарга Өлзийбаярын Ганзориг, Компанийн гүйцэтгэх захирал Батсайханы Жавхлан болон Ерөнхий нягтлан бодогч/Санхүүгийн менежер Ганбаатарын Баярцэцэг бид энэхүү тайлангийн 1-43 дугаар хуудсанд үзүүлсэн компанийн санхүүгийн тайлангууд нь 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаарх компанийн санхүүгийн байдал, уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн Санхүүгийн зохицуулах хорооноос баталсан заавар, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн гэдгийг үүгээр мэдэгдэж байна.

Ө.ГАНЗОРИГ
ТУЗ-ийн дарга

Огноо:

Г. БАЯРЦЭЦЭГ
Ерөнхий нягтлан бодогч

Огноо: 2021.03.01

“ГРАНТ ТОРНТОН АУДИТ” ХХК

Аудит, татвар, зөвлөх үйлчилгээний
дэлхийн сүлжээний бие даасан фирм

Далай тауэр, 9 давхар,
ЮНЕСКО гудамж - 31,
Сүхбаатар дүүрэг,
1 хороо Улаанбаатар
14230, Монгол улс
Т + 976 70 110744
+ 976 70 110799

Dalai Tower, 9 floor,
UNESCO street - 31,
Sukhbaatar District-1,
Ulaanbaatar 14230,
Mongolia
T + 976 70 110744
+ 976 70 110799

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Мандал даатгал ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд:*Дүгнэлт*

Бид Мандал даатгал ХК (цаашид “компани” гэх)-ийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдлын тайлан, уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогын хураангуй, бусад тайлбар тодруулгуудаас бүрдсэн санхүүгийн тайлан (цаашид “санхүүгийн тайлан” гэх)-д аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр, Мандал даатгал ХК-ийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдал ба уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн үр дүн ба мөнгөн гүйлгээг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн 2020 оны Сангийн сайдын 132 тоот тушаалаар батлагдсан Даатгалын байгууллагад мөрдөх “Нягтлан бодох бүртгэлийн заавар, дансны жагсаалт, санхүүгийн тайлангийн маягт, тодруулга бэлтгэх заавар”-ын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын олон улсын стандарт (АОУС)-уудын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлагаа энэ тайлангийнхаа *Санхүүгийн тайлангийн аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага* гэсэн хэсэгт харуулав. Бид Нягтлан бодогчдын ёс зүйн Олон улсын стандартын зөвлөлийн Мэргэжлийн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм болон Монгол улсын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрмийн санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн зохих шаардлагуудын дагуу тус байгууллагаас хараат бус бөгөөд эдгээр ёс зүйн шаардлагуудад нийцүүлэн бусад ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай бөгөөд зохистой гэж итгэж байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн үнэлэмжээр аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлууд юм. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн тусдаа дүгнэлт гаргаагүй болно. Үүнд:

- Санхүүгийн болон татварын тайлангийн үзүүлэлт хоорондын түр зөрүүнээс үүссэн олз болон гарзыг ирээдүйн тайлант хугацааны татвар ногдуулах орлогын дүнд нөлөө үзүүлэх хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийг санхүүгийн тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй байна.
- Уг зөрүүнээс үүссэн хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийн дүн нь материаллаг хэмжээний биш бөгөөд компанийн НББ-ийн программ хангамжийн төвөгтэй байдлаас хамааран аудитаар залруулаагүй болно.

Бусад мэдээлэл

Удирдлага бусад мэдээлэлд хариуцлага хүлээнэ. Бусад мэдээлэлд Компанийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх жилийн тайланд багтсан санхүүгийн тайлан болон манай аудиторын тайлангаас бусад мэдээллийг хамруулна. Жилийн тайлан нь энэ аудитын тайлан гарсан өдрөөс хойш бидэнд нээлттэй болно.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй бөгөөд энэхүү бусад мэдээлэлд баталгаажуулалтын ямар нэгэн төрлийн дүгнэлт өгөөгүй.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудиттай холбоотой бидний үүрэг хариуцлага нь дээр тодорхойлсон бусад мэдээлэл нь нээлттэй болсон үед уншиж танилцана. Ингэхдээ бусад мэдээлэл нь санхүүгийн тайлан эсвэл аудитаар олж авсан бидний мэдлэгтэй материаллаг хэмжээгээр нийцэхгүй бөгөөд буруу илэрхийлэгдсэн эсэхийг авч үзэх зорилготой.

Удирдлага болон Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдийн Санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг хариуцлага

Байгууллагын удирдлага эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан холбогдох дүрэм, журмын дагуу бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах үүрэгтэй. Удирдлага нь санхүүгийн тайланг аливаа алдаа эсвэл залилангийн улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай дотоод хяналтыг бүрдүүлнэ.

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ байгууллагын үйл ажиллагааг зогсоох юмуу татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээс өөр бодит сонголт байхгүй зэргээс бусад тохиолдолд тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа зогсолтгүй явуулах байгууллагын чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол уг зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь байгууллагын санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагатай байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаа олж авах, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Үндэслэлтэй баталгаа гэдэг нь өндөр түвшний баталгаажуулалт боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийллийг байнга илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм. Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсч болох ба хэрэв тэр нь дангаараа эсвэл нийтдээ санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллагт тооцогддог.

АОУС-д заасны дагуу бид мэргэжлийн шийдэл ашиглаж аудитын ажлын явцад мэргэжлийн үл итгэх хандлагыг баримтлан ажилладаг. Үүнээс гадна:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн тэдгээр эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, зохистой аудитын нотолгоог олж авдаг. Залиланг хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар нуух, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг зөрчих зэргээр үйлдэж магадгүй учир залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн мөн эрсдэлээс харьцангуй их байдаг.
- Компанийн дотоод хяналтын үр нөлөөтэй байдалд дүгнэлт өгөх зорилгоор буюу тухайн нөхцөл байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулахын тулд аудитын ажилтай холбоотой дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авдаг.
- Ашигласан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогуудын зохистой байдал, тэдгээрийн тооцооллын үндэслэл болон удирдлагын гаргасан холбогдох тодруулгыг үнэлдэг.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, мөн Компанийн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ төрүүлэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал оршин байгаа эсэхийг олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн тодорхойлдог. Хэрэв материаллаг хэмжээний тодорхой бус байдал оршин байна гэж үзвэл аудиторын тайлан дахь санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл ийм тодруулга хийх нь хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр хүртэлх олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал, эсвэл нөхцөл байдал нь Компанийг үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах боломжгүй болгоход хүргэж болно.

- Тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлж санхүүгийн тайланд үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц байдлаар гол ажил гүйлгээ, үйл явдлуудыг илэрхийлсэн эсэхийг тодорхойлдог.

Бид бусад асуудлуудын дундаас аудитын ажлын төлөвлөсөн хамрах хүрээ, цаг хугацаа болон аудитын явцад тодорхойлсон дотоод хяналтын аливаа мэдэгдэхүйц доголдлыг хамруулан аудитаар илэрсэн томоохон асуудлуудыг засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдэд танилцуулдаг.

Бид хараат бус байдлын талаар холбогдох ёс зүйн шаардлагуудад нийцсэн гэдгээ засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдэд мэдэгдэж, тэдгээртэй бидний хараат бус байдлыг хангахад харгалзах бүх холбоо хамаарал, бусад асуудлууд, шаардлагатай гэж үзвэл холбогдох хамгаалалт зэргийн талаар харилцдаг.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдтэй харилцсан асуудлуудаас тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн ач холбогдол бүхий асуудлуудыг тодорхойлж, тэдгээрийг аудитын гол асуудлууд гэж үздэг. Хууль, дүрэм, журмаар аливаа асуудлыг олон нийтэд мэдээлэхийг хориглосноос бусад тохиолдолд эдгээр асуудлыг аудиторын тайланд тусгадаг. Маш ховор тохиолдолд аудитор нь ийм мэдээллийг ил тод болгосноор нийгэмд учирах сөрөг үр дагавар нь олон нийтийн хүртэх өгөөжөөс давамгайлна гэж үзэх үл үндэслэлтэй хүлээлт байгаа бол аудитор нь дээрх мэдээллийг аудиторын тайланд мэдээлэхгүй байж болно.

Бусад хууль тогтоомж, зохицуулалтын шаардлагын талаар

Монгол улсад даатгалын үйл ажиллагааг зохицуулах үндсэн хууль тогтоомж нь Даатгалын тухай хууль, Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хууль, Жолоочийн даатгалын тухай хууль, СЗХ-ны тогтоолоор батлагдсан даатгалын багц дүрэм, журмууд байна.

Монгол улсын Компанийн тухай хуулийн 92, 94-р зүйлд заасны дагуу сонирхлын зөрчилтэй этгээдтэй хийсэн ажил гүйлгээ, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль, Санхүүгийн Зохицуулах Хороо болон Монголын Хөрөнгийн Биржээс тогтоосон бусад мэдээлэл, Компанийн дүрэмд заасан бусад мэдээллийг тайлагнах үүрэгтэй бөгөөд эдгээр зүйлстэй холбоотой ямар нэгэн зөрчил илрээгүй болно.

Эдгээр санхүүгийн тайлан нь 2020 оны 07 дугаар сарын 07-ний өдрийн Сангийн сайдын 132 тоот тушаалаар батлагдсан "Даатгалын компаниудад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн заавар, дансны жагсаалт, санхүүгийн тайлангийн маягт, тодруулга, аргачлал"-ыг баримталж санхүүгийн тайлангаа бэлтгэсэн.

Төлбөрийн чадварын талаар

Компанийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар төлбөрийн чадварын харьцаа 161.40% (2019: 157.53%) байгаа нь Ердийн даатгагчийн төлбөрийн чадварыг тооцоолох журмын 3.12-д заасан "Даатгагчийн төлбөрийн чадварын зохистой харьцаа нь 100 хувь буюу түүнээс илүү байвал зохино" гэсний дагуу байна.

Аудитын тайлангийн хэрэглээ

Энэхүү тайланг "Компанийн тухай" хуулийн 94-р зүйлд заасны дагуу зөвхөн компанийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулсан ба бусад өөр этгээдэд зориулаагүй болно. Бид энэхүү тайлангийн хүрээнд бусад аливаа нэгэн гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй.

Энэхүү Хараат бус аудиторын тайланг гаргахад оролцсон гэрээт ажлын Партнер нь Н.Эрдэнэцог болно.

GRANT THORNTON
AUDIT LLC
GRANT THORNTON
АУДИТ ХХК
Б.ОСОРГАРАВ
УДИРДАХ ПАРТНЕР
Монгол улс, Улаанбаатар хот
2021 оны 03 сарын 01

Санхүүгийн байдлын тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
<i>Хөрөнгө</i>			
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	5	904,137	2,230,334
Даатгалын авлага	6	6,253,418	5,256,775
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	7	618,472	376,269
Бусад санхүүгийн бус хөрөнгө	8	867,695	560,599
Хөрөнгө оруулалт	9	27,638,364	31,355,450
Даатгалын хөрөнгө	10	3,857,214	13,748,739
Үндсэн хөрөнгө	11	537,192	1,483,514
Биет бус хөрөнгө	12	69,519	144,057
		40,746,011	55,155,737
<i>Өр төлбөр ба эзэмшигчийн өмч</i>			
Өр төлбөр			
Даатгалын өглөг	13	1,850,517	2,913,586
Бусад санхүүгийн өр төлбөр		-	19,074
Бусад санхүүгийн бус өр төлбөр	14	738,085	1,776,045
Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц	15	12,834,046	21,371,085
Нөхөн төлбөрийн нөөц сан	16	4,594,113	6,421,757
		20,016,761	32,501,547
<i>Эздийн өмч</i>			
Хувьцаат капитал	17	6,243,016	6,243,016
Нэмж төлөгдсөн капитал		4,441,896	4,441,896
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл		(71,096)	(147,148)
Хуримтлагдсан ашиг		10,115,434	12,116,426
		20,729,250	22,654,190
Нийт өмч ба өр төлбөр		40,746,011	55,155,737

Энэхүү санхүү байдлын тайланг 14-өөс 43 дугаар хуудсан дах тодруулгуудын хамт унших бөгөөд тодруулгууд нь санхүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлнэ.

Уг санхүүгийн тайланг 2021 оны 3 дугаар сарын 01-нд батлав:

Г. Баярцэцэг

Г.Баярцэцэг

Ерөнхий нягтлан бодогч

Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2019 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон	2020 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон
Даатгалын үйл ажиллагаа			
	18	28,927,212	33,224,744
Даатгалын хураамжийн нийт орлого			
Даатгалын хураамжийн буцаалт	18	(2,210,956)	(1,599,998)
Давхар даатгалын хураамжийн зардал	18	(10,842,392)	(15,220,697)
Даатгалын хураамжийн цэвэр орлого		15,873,864	16,404,049
Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөцийн өөрчлөлт	18	(281,307)	8,537,040
Давхар даатгалын хойшлогдсон хураамжийн өөрчлөлт	18	(267,079)	(9,140,559)
Орлогод тооцсон хураамж	18	16,422,250	17,007,568
Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	18	5,422,537	7,862,275
Давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөр	18	674,283	640,962
Буруутай этгээдийн хариуцсан нөхөн төлбөр	18	384,427	57,144
Нөхөн төлбөрийн цэвэр зардал	18	4,363,827	7,164,169
Нөхөн төлбөрийн нөөц сангийн өөрчлөлт	18	1,683,438	985,026
Нөхөн төлбөрийн нөөц сангийн давхар даатгагчид ногдох хэсгийн өөрчлөлт	18	415,132	(634,774)
Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сангийн өөрчлөлт	18	(472,722)	842,618
Зардалд тооцсон нөхөн төлбөр	18	5,989,675	8,357,039
Даатгалын гэрээний зардал	19	(1,177,917)	(1,541,836)
Давхар даатгалын шимтгэлийн орлого	20	82,585	127,740
Хөрөнгө оруулалтын орлого ба олз	21	3,734,284	4,788,912
Даатгалын үйл ажиллагааны ашиг		13,071,527	12,025,345
Хүү, эрхийн шимтгэлийн орлого		26,127	29,655
Бусад орлого		51,451	344,953
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	22	(5,611,432)	(6,600,523)
Борлуулалт, маркетингийн зардал	23	(1,014,256)	(940,021)
Санхүүгийн зардал	24	-	(254,691)
Бусад зардал	25	(3,104)	(417,554)
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз		14,956	824,660
Биет болон биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз		366	-
Бусад алдагдал		(6,535,892)	(7,013,611)
Татварын өмнөх ашиг (алдагдал)		6,535,635	5,011,734
Орлогын татварын зардал	26	665,047	477,666
Татварын дараах ашиг (алдагдал)		5,870,588	4,534,068
Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг			

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2019 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон	2020 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон
Тайланг үеийн цэвэр ашиг		5,870,588	4,534,068
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү		(91,587)	(76,052)
Орлогын нийт дүн		5,779,001	4,458,016
Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг		0.009	0.007

Энэхүү орлогын дэлгэрэнгүй тайланг тодруулгуудын хамт унших бөгөөд 14-өөс 43 дугаар хуудсан дах тодруулгууд нь санхүүгийн тайлангийн нэг хэсэг болно.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Мянган төгрөгөөр	Хувьцаат капитал	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хуримтлагдсан ашиг / (алдагдал)	Нийт
2019 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	6,243,016	4,441,896	20,490	4,869,148	15,574,550
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	5,870,588	5,870,588
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	(91,586)	-	(91,586)
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	(624,302)	(624,302)
2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	6,243,016	4,441,896	(71,096)	10,115,434	20,729,250
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	4,534,068	4,534,068
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	(76,052)	-	(76,052)
Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	(35,870)	(35,870)
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	(2,497,206)	(2,497,206)
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	6,243,016	4,441,896	(147,148)	12,116,426	22,654,190

Энэхүү өмчийн өөрчлөлтийн тайланг 14-өөс 43 дугаар хуудсан дах тодруулгуудын хамт унших бөгөөд тодруулгууд нь санхүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлнэ.

Мөнгөн гүйлгээний тайлан

	2019 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон	2020 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон
Мянган төгрөгөөр		
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	26,805,666	33,191,584
Даатгалын хураамжийн орлого	24,985,154	31,390,135
Давхар даатгалын нөхөн төлбөр	731,903	929,034
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	-	1,421
Бусад мөнгөн орлого	1,088,609	870,994
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	(24,073,267)	(29,935,749)
Ажиллагчдад төлсөн	(2,494,071)	(3,438,296)
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	(621,390)	(361,600)
Бараа материал худалдан авахад төлсөн	-	(35,764)
Ашиглалтын зардалд төлсөн	(12,701)	(20,879)
Давхар даатгагчид төлсөн давхар даатгалын хураамж	(10,039,789)	(13,976,368)
Нөхөн төлбөрт төлсөн	(5,335,014)	(7,505,807)
Үүнээс: Сайн дурын даатгалын	(5,069,365)	(7,066,336)
Албан журмын даатгалын	(265,649)	(439,470)
Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл	(75,725)	(179,477)
Даатгалын зуучлагчид төлсөн төлбөр	(714,760)	(835,086)
Даатгалын хохирол үнэлэгчид төлсөн төлбөр	-	(2,830)
Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	(39,782)	(51,031)
Хүүний төлбөрт төлсөн	-	(254,692)
Татварын байгууллагад төлсөн	(989,476)	(779,585)
Даатгалын төлбөрт төлсөн	(2,834)	(238)
Бусад мөнгөн зарлага	(3,747,725)	(2,494,097)
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	2,732,399	3,255,835
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	37,921,898	44,946,333
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	587	-
Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого	34,522,997	42,558,794
Хүлээн авсан хүүний орлого	3,367,923	2,287,228
Хүлээн авсан ногдол ашиг	30,391	100,311
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	(42,271,073)	(44,498,686)
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	(189,342)	(459,823)

Мандал даатгал ХК - 2020 оны 12 сарын 31

	2019 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон	2020 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон
Мянган төгрөгөөр		
Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	(48,541)	(265,813)
Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	(42,033,190)	(43,773,050)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(4,349,175)	447,647
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	5,119,684
Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	-	5,100,000
Ханшийн зөрүү	-	19,684
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	(561,390)	(7,496,969)
Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	-	(5,100,000)
Төлсөн ногдол ашиг	(561,390)	(2,243,347)
Бусад	-	(153,622)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(561,390)	(2,377,285)
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(2,178,166)	1,326,197
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	3,082,303	904,137
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	904,137	2,230,334

Энэхүү мөнгөн гүйлгээний тайланг тодруулгуудын хамт унших бөгөөд 14-өөс 43 дугаар хуудсан дах тодруулгууд нь санхүүгийн тайлангийн нэг хэсэг болно.

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

1 Үйл ажиллагааны онцлог, ерөнхий мэдээлэл

Компани нь 2011 оны 4 дүгээр сарын 26-нд "Мандал Женерал" ХХК нэртэйгээр Монгол улсад үүсгэн байгуулагдаж, 2017 оны 1 дүгээр сарын 27-ны өдөр "Мандал даатгал" гэж нэрээ өөрчилсөн.

Компани нь 2018 онд нийт хувьцааныхаа 25 хувийг олон нийтэд санал болгон үнэт цаасны анхдагч зах зээл дээр арилжаалж, 2018 оны 9 дүгээр сарын 21-нд хувьцаат компанийн хэлбэрт шилжин Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн газарт бүртгүүлсэн.

Үйл ажиллагааны чиглэл: Ердийн даатгалын үйл ажиллагааны хүрээнд Гэнэтийн осол, эмчилгээний, Хөрөнгийн, Авто тээврийн хэрэгслийн, Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын, Жолоочийн хариуцлагын албан журмын, Хариуцлагын, Барилга угсралтын, Ачааны, Санхүүгийн, Агаарын хөлгийн, Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын зэрэг даатгалын төрөл байна.

Компанийн хүний нөөц: Компанийн ажилтнуудын дундаж тоо 2020 оны туршид 145 (2019 онд: 123) байсан.

Бүртгэгдсэн хаяг: Компани нь Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, "Паркплейс Оффис" барилгын 1, 3, 4, 5 дугаар давхруудад байрлан үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Компани одоогоор 11 хэлбэрийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэн, 2 салбартайгаар ажиллаж байна.

2 СТОУС-ын хэрэглээ, тасралтгүй үйл ажиллагаа

Эдгээр санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартын зөвлөл ("НББОУСЗ")-өөс баталсан Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт ("СТОУС")-д нийцүүлэн 2020 оны 07 дугаар сарын 07-ний өдрийн Сангийн сайдын 132 тоот тушаалаар батлагдсан "Даатгалын компаниудад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн заавар, дансны жагсаалт, санхүүгийн тайлангийн маягт, тодруулга, аргачлалын дагуу бэлтгэсэн.

Эдгээр зааварт санхүүгийн тайлангуудын хүлээн зөвшөөрөлт болон хэмжилтийг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС)-ын дагуу бэлтгэхийг шаарддаг хэдий ч, СТОУС-ын толилуулга болон тодруулгын шаардлагуудыг дагаж мөрддөггүй.

Эдгээр санхүүгийн тайланг Компани нь тасралтгүй байх зарчмын дагуу бэлтгэсэн.

2020 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлангууд болон түүний тодруулгуудыг 2021 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдөр Гүйцэтгэх захирал Б.Жавхлан, Ерөнхий нягтлан бодогч Г.Баярцэцэг нар баталсан.

Ковид-19-н санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ

НББОУС 1-д заасны дагуу удирдлага нь тайлант хугацаанаас хойш багадаа 12 сарын ирээдүйн хугацаанд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахад эргэлзээ төрүүлэх асуудлууд байгаа эсэхийг үнэлэх шаардлагатай. Ийнхүү үнэлэхдээ одоогийн болон хүлээгдэж буй ашигт ажиллагаа, боломжит санхүүжилтийн эх үүсвэр болон үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадавхи зэрэг өргөн хүрээний хүчин зүйлсийг харгалзан үзнэ.

Байгууллагын тасралтгүй үйл ажиллагаанд эргэлзээ үүсгэх томоохон үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой тодорхойгүй байдал байхгүй байна.

3 Шинэ болон өөрчлөлт орсон стандартууд болон хэрэглээний тайлбарууд

3.1 2020 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хэрэгжүүлж эхэлсэн шинэ стандартууд

2020 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхлэх мэдэгдлүүд байгаа бөгөөд тэдгээр нь байгууллагын санхүүгийн үр дүн болон байдалд томоохон нөлөө үзүүлэхээргүй байна. Байгууллагад хамааралтай дараах стандартуудын өөрчлөлт нь 2020 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж эхэлсэн. Үүнд:

- Бизнесийн тодорхойлолт (СТОУС 3-ын нэмэлт өөрчлөлт)
- Материаллаг байдлын тодорхойлолт (НББОУС 1 болон НББОУС 8-ын нэмэлт өөрчлөлт)
- Хүүгийн түвшний суурь үзүүлэлтийн шинэчлэлт (СТОУС 9, СТОУС 7-ын нэмэлт өөрчлөлт)
- Суурь үзэл баримтлалд хамаарах нэмэлт өөрчлөлтүүд
- Ковид-19 Түрээсийн гэрээний өөрчлөлт (СТОУС 16-ын нэмэлт өөрчлөлт)

3.2 Хүчин төгөлдөр болоогүй буюу хэрэглэж эхлээгүй стандартууд, стандартын нэмэлт өөрчлөлт болон тайлбарууд

Санхүүгийн тайланг баталсан өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр мөрдөх хугацаа болоогүй НББОУС3-ийн өөрчлөлт оруулсан стандарт болон түүний тайлбарууд байгаа ба Байгууллага нь тэдгээр стандарт болон өөрчлөлтийг урьдчилан мөрдөж эхлээгүй байгаа юм.

Байгууллагын удирдлага тухайн өөрчлөлтүүдийг хүчин төгөлдөр болох өдөр эсвэл түүний дараагаар мөрдөж эхлэхээр төлөвлөж байна. Тайлант онд дагаж мөрдөх шаардлагагүй тухайн өөрчлөлтүүдийг тодруулаагүй ба тэдгээр нь санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөлөл үзүүлэхгүй.

Тайлант онд хүчин төгөлдөр болоогүй стандарт, нэмэлт өөрчлөлтүүд нь:

- СТОУС 17 Даатгалын гэрээ
- Суурь үзэл баримтлалын өөрчлөлт
- Ашиглалтаас өмнөх борлуулалт (НББОУС 16-ын нэмэлт өөрчлөлт)
- (алдагдал)-тай гэрээ – Гэрээг биелүүлэх өртөг (НББОУС 37-ын нэмэлт өөрчлөлт)
- Стандартын жил тутмын шинэчлэлт 2018-2020 Мөчлөг (СТОУС 1, СТОУС 9, СТОУС 16, НББОУС 41-ийн нэмэлт өөрчлөлт)
- Өр төлбөрийн богино болон урт хугацаат ангилал (НББОУС 1-ийн нэмэлт өөрчлөлт)

СТОУС 17 Даатгалын гэрээ

СТОУС 17 Даатгалын гэрээ нь түүний цар хүрээнд хамаарах даатгалын гэрээний хүлээн зөвшөөрөлт, хэмжилт, толилуулга, тодруулгын зарчмуудыг тогтоодог. СТОУС 17-гийн зорилго нь даатгалын гэрээг үнэн зөв илэрхийлэх, холбогдох мэдээллийг аж ахуйн нэгж бэлтгэдэг эсэхийг ханган магадлахад оршино. Энэ мэдээлэл нь аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээнд тухайн даатгалын гэрээний үзүүлэх үр нөлөөг санхүүгийн тайланг хэрэглэгч нар үнэлэх суурь үндэслэлээр хангадаг.

2019 оны 9 дүгээр сарын 25-нд НББОУС3 нь тус стандартын хэрэгжилт эхлэх өдрийг 1 жилээр хойшлуулсан бөгөөд 2022 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс стандартыг хүчин төгөлдөр хэрэгжүүлж эхэлнэ.

СТОУС 9 Санхүүгийн хэрэглүүр

Компани нь СТОУС 17-г 2022 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хэрэгжүүлж эхлэхтэй холбоотой СТОУС 9-өөс түр чөлөөгдөх ба СТОУС 17 хэрэгжүүлэх хүртэл НББОУС 39-ийг мөрдөнө.

Удирдлага нь тухайн стандартын өөрчлөлтийг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхлэх өдрөөс мөрдөх төлөвлөгөөтэй байна.

4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд

4.1 Бүртгэлийн суурь

Эдгээр санхүүгийн тайланг аккруэль сууриар бэлтгэсэн ба үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээ, хөрөнгө оруулалт болон тодорхой санхүүгийн хэрэглүүрүүдээс бусад зүйлсийг түүхэн өртгийн сууриар бэлтгэсэн.

4.2 Үйл ажиллагааны ба толилуулгын валют

Монгол улсын мөнгөн тэмдэгт Төгрөг нь Компанийн үндсэн үйл ажиллагаа болон ажил гүйлгээний эдийн засгийн бодит байдлыг хамгийн тохиромжтой илэрхийлж байгаа учраас төгрөг нь уг Компанийн үйл ажиллагааны валют юм.

Санхүүгийн тайлангуудын хэрэглэгчдэд хамгийн тохиромжтой гэж удирдлага үзэж байгаа учраас эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг (өөрөөр заагаагүй бол) Монгол төгрөгөөр толилуулна. Монгол төгрөгөөр илэрхийлсэн санхүүгийн бүх мэдээлэл мянган төгрөгөөр бүхэлтгэн илэрхийлэгдсэн.

4.3 Гадаад валют хөрвүүлэг

Гадаад валютаарх ажил гүйлгээ

Санхүүгийн тайланг бэлтгэхэд үйл ажиллагааны валютаас бусад валютаарх ажил гүйлгээг ажил гүйлгээ гарсан өдөр Монгол банкнаас зарласан ханшаар бүртгэнэ. Тайлант хугацаа бүрийн эцэст гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн зүйлсийг Монгол банкнаас тайлагналын өдрөөр зарласан ханшийг ашиглан дахин хөрвүүлэх бөгөөд 2020 оны 12 дугаар сарын 31-нд төгрөгийн 1 ам.доллартай харьцах ханш 2,849.51 төгрөг (2019 оны 12 дугаар сарын 31-нд: 1 ам.доллар 2,733.52 төгрөг) байв. Мөнгөн бус зүйлсийг дахин хөрвүүлэхгүй бөгөөд бодит үнэ цэнэ тодорхойлогдсон өдрийн ханшаар дахин хөрвүүлсэн гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн бодит үнэ цэнээр бүртгэсэн мөнгөн бус зүйлсээс бусад мөнгөн бус зүйлсийг ажил гүйлгээ гарсан өдрийн валютын ханшийг ашиглан хөрвүүлсэн түүхэн өртгөөр хэмжинэ.

Мөнгөн зүйлсийг дахин хөрвүүлэх болон төлбөр тооцоо хийхэд үүссэн ханшийн зөрүүг тухайн хугацааны ашиг, алдагдалд багтаана. Мөнгөн бус зүйлсийн хөрвүүлгээс үүссэн ханшийн зөрүүний олз, гарзыг шууд өмчид хүлээн зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд бодит үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн мөнгөн бус зүйлсийн дахин хөрвүүлгээс үүссэн ханшийн зөрүүг тайлант хугацааны ашиг, алдагдалд багтаана.

4.4 Даатгалын хөрөнгө

Даатгалын нөөцийн давхар даатгагчид ногдох хэсгийг тайлагналын өдөр Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан (УБМХНС) болон Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан (МБТХНС)-ийн тайлант хугацаанд давхар даатгагчид ногдох хэсгийг актуарчийн тооцоолсон дүнгээр бүртгэдэг.

Давхар даатгалын хойшлогдсон хураамж нь давхар даатгалын хураамжийн давхар даатгалын гэрээний хугацаатай уялдуулан хувь тэнцүүлэх аргаар тооцоолж тайлант хугацаанд зардлаар хүлээн зөвшөөрөөгүй хэсэг юм.

Давхар даатгалын хойшлогдсон хураамжийн үлдэгдлийг давхар даатгалын хариуцлага эхэлсэн бөгөөд тайлагналын өдрөөр давхар даатгагчийн даатгалын хариуцлага дуусаагүй байгаа давхар даатгалын гэрээ тус бүрийн хувьд гэрээний үлдэх хугацаанд хувь тэнцүүлэх аргаар тооцдог.

Даатгалын орлогын шимтгэлийн хойшлогдсон зардал нь даатгалын гэрээг олж бэлтгэхтэй холбогдон гарсан зардлын тайлант хугацаанд зардлаар хүлээн зөвшөөрөөгүй хэсэг байдаг.

Тухайлбал зуучлагч болон төлөөлөгчийн даатгалын орлогын шимтгэлийн хойшлогдсон зардал, даатгалын хураамжийн дүнтэй хамааралтай гарсан даатгалын гэрээний хойшлогдсон бусад зардлаас бүрддэг.

4.5 Бараа материал

Бараа материалыг өртөг ба цэвэр боломжит үнэ цэнийн аль багаар тайлагнана. Бараа материалын өртөг эхэлж авснаа эхэлж зарлагдах зарчимд суурилдаг ба бараа материалын худалдан авалтын зардал болон одоогийн байршил, нөхцөлд авчрахтай холбоотой гарсан бүх зардал багтана. Цэвэр боломжит үнэ цэнийг бизнесийн хэвийн ажиллагааны үеийн бараа материалын борлуулах үнээс бараа материалыг иж бүрдэл болгох зардал ба борлуулах зардлыг хасч тооцно.

4.6 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгө нь түүхэн өртгөөс элэгдлийг хассан дүнгээр илэрхийлэгдэнэ. Түүхэн өртөгт тухайн хөрөнгийг худалдан авахтай шууд холбоотой гарсан зардлууд болон тухайн хөрөнгийг зориулалтын дагуу ашиглахад шаардлагатай гарсан зардлуудыг хамруулан бүртгэнэ. Санхүүгийн түрээсийн хөрөнгүүд нь компьютер дагалдах хэрэгслийн адил бүртгэгдэнэ. Ажил үйлчилгээний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн зорилгоор ашиглаж буй үндсэн хөрөнгүүдийг санхүүгийн тайланд дахин үнэлсэн дүн буюу дахин үнэлгээ хийсэн өдрөөрх дүнгээс дараа үеийн хуримтлагдан элэгдсэн болон дараа үеийн үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хассан дүнгээр тайлагнана.

Элэгдлийг хөрөнгө тус бүрийн ашиглах хугацаагаар шулуун шугамын аргаар тооцож, ашиг алдагдлаар тусгана. Хөрөнгийг ашиглах боломжтой болсон үед элэгдүүлж эхлэнэ. Хөрөнгийн ашиглах хугацааг дараах байдлаар тогтооно.

Биет хөрөнгийн ангилал	Санхүүгийн тайлангаар	Татварын тайлангаар
Автомашин	- 5 жил	- 10 жил
Тавилга, эд хогшил	- 10 жил	- 10 жил
Бусад	- 10 жил	- 10 жил
Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	- 2 жил	- 2 жил

Ашиглах эрхийн хөрөнгийн ашиглах хугацааг тодорхойлохдоо гэрээний нөхцөл эсвэл өмчлөлд байгаа ижил төстэй хөрөнгийн ашиглах хугацааны аль багаар тогтооно. Материаллаг дүнтэй үлдэх өртөг тооцоолол болон хөрөнгийн ашиглах хугацааны тооцооллыг багадаа жилд нэг удаа шинэчлэнэ.

Үндсэн хөрөнгийн данснаас хассан, ашиглалтаас гаргаснаас үүссэн олз, гарзыг тухайн хөрөнгийн борлуулалт болон дансны үнийн зөрүүгээр тодорхойлох ба олз, гарзыг ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

4.7 Биет бус хөрөнгө

Дотооддоо хөгжүүлсэн программ хангамж

Мэдээлэл технологийн, харилцаа холбооны системийн зорилгоор шинээр хөгжүүлж буй программ хангамжийн судалгааны зардлыг гарсан үед нь зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Хөгжүүлэлтийн үе шатанд гарсан зардлыг дараах шаардлагыг хангаж байгаа тохиолдолд биет бус хөрөнгөд хуримтлуулан бүртгэнэ. Үүнд:

- Хөгжүүлэлтийн зардлыг бодитоор хэмжиж болох
- Төслийн техникийн болон арилжааны үр дүн амжилттай болох нь тодорхой
- Компани нь тухайн төслийг хэрэгжүүлж дуусгахад шаардлагатай хангалттай нөөцтэй
- Тухайн программыг ашиглах эсвэл борлуулах боломжтой
- Тухайн программаас ирээдүйн эдийн засгийн өгөөж ирэх нь тодорхой

Дээрх капиталжуулалтын шаардлагыг хангаагүй зардлууд нь зардлаар хүлээн зөвшөөрөгдөнө.

Холбогдох зардлуудад программ хөгжүүлэхтэй холбоотой гарсан ажилчдын зардал, зээлийн өртөг болон нэмэгдэл зардлууд нь хөгжүүлэлтэд хамаарах хэмжээгээр хуваарилагдана.

Дараа үеийн хэмжилт

Ашиглах хугацаа нь тодорхой дотооддоо хөгжүүлэн капиталжуулсан программ зэрэг биет бус хөрөнгүүдийг өртгийн аргаар бүртгэх ба ашиглах хугацааны туршид шулуун шугамын аргаар хорогдуулна. Үлдэх өртөг болон ашиглах хугацааг тайлант жил бүр дахин тооцно. Мөн үнэ цэнийн бууралтын тест хийнэ. Биет бус хөрөнгүүдийн ашиглах хугацаа нь: 3 жил байна.

Капиталжуулж буй хөгжүүлэлт нь дуусаагүй программ хангамжийг хорогдуулахгүй боловч үнэ цэнэ бууралтын тест хийнэ.

Хорогдуулсан зардал нь санхүүгийн бус хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол, үнэ цэнэ бууралтын дансанд бүртгэгдэнэ.

4.8 Түрээсийн хөрөнгө

Тодруулга 3-т тусгагдсаны дагуу Компани нь СТОУС 16-г цаашид гүйцээж мөрдөнө. Иймд зэрэгцүүлсэн мэдээлэл нь НББОУС 17 болон СТОУТХ-ны тайлбар 4-н дагуу илэрхийлэгдэнэ.

Түрээслэгчийн түрээсийн тооцоолол болон бүртгэл

Түрээс эхлэх өдрөөр Компани нь санхүү байдлын тайландаа ашиглах эрхийн хөрөнгө болон түрээс өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрнө. Ашиглах эрхийн хөрөнгийг өртгөөр нь хэмжих ба энэ нь түрээсийн өр төлбөрийн анхны хэмжилт, Компанийн зарцуулсан аливаа шууд зардал, түрээсийн хугацааны эцэст хөрөнгийг буулгах, нураахтай холбоотой тооцоолсон зардал болон түрээс эхлэх өдрөөс өмнө хийгдсэн урьдчилгаа төлбөрийн нийлбэр юм.

Компани нь ашиглах эрхийн хөрөнгийг шулуун шугамын аргаар гэрээний нөхцөл болон тухайн хөрөнгийн ашиглах жилийн аль багаар элэгдүүлнэ. Мөн ашиглах эрхийн хөрөнгөд үнэ цэнэ буурах нөхцөл бүрдсэн бол үнэ цэнийг бууруулна.

Түрээс эхлэх өдөр өр төлбөрийг тооцоходоо Компани нь ирээдүйн түрээсийн төлбөрүүдийн өнөөгийн үнэ цэнийг түрээсийн нуугдмал хүүний түвшинг (тодорхойлох боломжгүй бол зээлийн өсөн нэмэгдэх хүүний түвшинг) ашиглан дискаунтчилан тооцно.

Түрээсийн өр төлбөрийн тооцоололд тогтмол төлбөрүүд, индекс эсвэл ханш дээр суурилсан хувьсах төлбөрүүд, гэрээт хугацааны эцэст төлөх нь тодорхой болсон бусад төлбөрүүд хамаарна.

Дараа үеийн хэмжилтийн үед өр төлбөр нь төлсөн төлбөрөөр буурч, тооцоолсон хүүгээр өснө. Өр төлбөр нь гэрээлсэн тогтмол төлбөрт өөрчлөлт орох үед болон аливаа бусад төлбөрийн тооцоололд өөрчлөлт орох үед дахин тооцоологдоно.

Түрээсийн өр төлбөр дахин тооцоологдоход түүнд хамаарах ашиглах эрхийн хөрөнгөд тохируулга хийгдэх ба хэрэв ашиглах эрхийн хөрөнгө үлдэгдэлгүй болсон бол ашиг алдагдалд тохируулга хийгдэнэ.

Санхүүгийн байдлын тайланд ашиглах эрхийн хөрөнгийг үндсэн хөрөнгөөр, түрээсийн өр төлбөрийг дансны болон бусад өглөгөөр илэрхийлнэ.

Компани нь богино хугацааны түрээс, бага өртөг бүхий хөрөнгийн түрээсийг өөрийн практик туршлагад үндэслэн ангилан бүртгэнэ. Тэдгээр хөрөнгүүдийг ашиглах эрхийн хөрөнгө болон түрээсийн өр төлбөр гэж бүртгэхгүй ба харин холбогдох төлбөрийг түрээсийн хугацааны туршид шулуун шугамын аргаар ашиг, алдагдалд зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

4.9 Биет бус хөрөнгө болон үндсэн хөрөнгийн үнэ цэнэ бууралтын тест

Хөрөнгүүдийг үнэ цэнийн бууралтын зорилгоор тусдаа мөнгөний урсгал (мөнгө бий болгогч нэгж)-д суурилан боломжит хамгийн жижиг бүлгүүдэд хуваадаг. Үүний үр дүнд зарим хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт дангаараа хийгддэг бол зарим хөрөнгүүд мөнгө бий болгогч нэгжийн түвшинд үнэлэгддэг.

Үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хөрөнгийн нөхөгдөх дүнгээс давсан дансны үнийн дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө. Нөхөгдөх дүн нь ашиглалтын үнэ цэнэ болон бодит үнэ цэнээс борлуулалтын өртгийг хассан дүнгийн аль өндрөөр тодорхойлогдоно. Ашиглалтын үнэ цэнийг тодорхойлохдоо удирдлага нь мөнгө бий болгогч нэгж бүрийн ирээдүйн мөнгөн урсгалыг тооцох ба тухайн мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнийг тооцохын тулд зохих дискаунтын түвшинг тодорхойлдог. Үнэ цэнийн бууралтын тестэд ашигласан мэдээлэл нь ирээдүйд гарах зохион байгуулалтын өөрчлөлт, хөрөнгийн сайжруулалтын үр нөлөөг хамруулаагүй компанийн хамгийн сүүлд батлагдсан төсөвт үндэслэдэг. Мөнгө бий болгогч нэгж бүрт дискаунтын хүчин зүйлсийг тодорхойлох бөгөөд мөнгөний цаг хугацааны үнэ цэнэ болон хөрөнгийн тусгайлсан эрсдэлийн хүчин зүйлсийг тусгасан зах зээлийн үнэлгээнд суурилдаг.

Мөнгө бий болгогч нэгжид үнэ цэнэ бууралтын гарзыг хуваарилахдаа тухайн нэгжид хамаарах гүүдвэлийн үлдэгдлийг хамгийн эхэнд бууруулна. Үлдсэн гарзыг нь мөнгө бий болгогч нэгжид хамаарах хөрөнгүүдэд тэнцүүлсэн хэмжээгээр хуваарилна.

4.10 Санхүүгийн хэрэглүүр

Компани нь СТОУС 17-г 2022 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хэрэгжүүлж эхлэхтэй холбоотой СТОУС 9-өөс түр чөлөөгдөх ба СТОУС 17 хэрэгжүүлэх хүртэл НББОУС 39-ийг мөрдөнө.

Хүлээн зөвшөөрөлт, анхдагч хэмжилт ба үл хүлээн зөвшөөрөлт

Компани тухайн санхүүгийн хэрэглүүрийн гэрээний заалтуудын нэг хэсэг болсон үед санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрдөг.

Санхүүгийн хөрөнгөөс бий болох мөнгөний урсгал дах гэрээний эрх дуусгавар болоход эсвэл санхүүгийн хөрөнгө ба бүх бодит эрсдэл, шагнал шилжихэд санхүүгийн хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн өр төлбөрийг барагдуулсан, чөлөөлсөн, хүчингүй болгосон эсвэл хугацаа дууссан үед нь үл хүлээн зөвшөөрнө.

Бодит үнэ цэнээр анхлан хэмжсэн бөгөөд ашиг, алдагдлын дараах бодит үнэ цэнээр илэрхийлснээс бусад санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг анх бодит үнэ цэнэ дээр ажил гүйлгээний өртегийг нэмсэн дүнгээр хэмжинэ.

Санхүүгийн хөрөнгийн ангилал ба дараа үеийн хэмжилт

Дараа үеийн хэмжилтийн зорилгоор хейджийн хэрэглүүрээс бусад санхүүгийн хөрөнгө анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтөөр дараах категорит хуваагдана.

- Зээл ба авлага
- Ашиг, алдагдлын дараах бодит үнэ цэнээр хэмжсэн санхүүгийн хөрөнгө
- Борлуулах боломжтой санхүүгийн хөрөнгө
- Гэрээний хугацаа дуустал эзэмших санхүүгийн хөрөнгө

Санхүүгийн хөрөнгүүд хэрэглүүрийн шинж чанар, зорилгоос шалтгаалан анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтөөр өөр өөр категорит ордог. Санхүүгийн хэрэглүүрийн категори нь түүний хэмжилт, санхүүгийн хэрэглүүрийн үр дүнд бий болсон орлого, зарлагыг ашиг, алдагдлаар эсвэл шууд бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрөх эсэхэд чухал хамааралтай. Компанийн категорилсон санхүүгийн хөрөнгийн хураангуйг Тодруулга №30-аас харна уу.

Компани ерөнхийдөө бүх санхүүгийн хөрөнгөө төлбөр тооцоо хийх өдрийн бүртгэлээр хүлээн зөвшөөрдөг. Санхүүгийн хөрөнгийн үнэ цэнэ буурсан эсэх талаарх үнэлгээг ядаж тайлант хугацааны эцэс бүрт хийнэ. Бусад зардалд толилуулсан даатгалын авлагын үнэ цэнийн бууралтаас бусад ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрсөн санхүүгийн хөрөнгөтэй холбоотой бүх орлого, зардлыг санхүүгийн зардал, санхүүгийн орлого эсвэл бусад санхүүгийн зүйлсэд толилуулна.

i. Зээл ба авлага

Зээл болон авлага нь идэвхтэй зах зээл дээр арилжаалагддаггүй, тогтмол эсвэл тодорхойлж болох төлбөртэй дериватив бус санхүүгийн хөрөнгө юм. Зээл, авлагад даатгалын ба бусад авлага, гар дээрх бэлэн мөнгө болон банкин дах мөнгө багтана.

Даатгалын авлага

Даатгалын авлага нь даатгалын бүтээгдэхүүн борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлснээс үүссэн бусдаас авахаар хүлээн зөвшөөрөгдсөн нэхэмжлэх дүн байна. Үүнд: даатгалын хураамжийн авлага, буруутай этгээдээс авах авлага, давхар даатгагчаас авах авлага хамаарна.

Сангийн сайдын 2020 оны 132 тоот тушаалаар баталсан Даатгалын компанид мөрдөгдөх нягтлан бодох бүртгэлийн зааврын 3.2 *Даатгалын авлага* хэсэгт "Үнэ цэнийн бууралтыг тооцох СТОУС-д нийцэх аргачлалыг компани дотооддоо боловсруулж, мөрдөж болно" гэж заасны дагуу авлагын шууд аргыг ашигладаг. Өөрөөр хэлбэл авлага төлөгдөх найдваргүй гэдэг нь тогтоогдсон үед авлагыг данснаас хасдаг.

Бэлэн мөнгө ба банкин дах үлдэгдэл

Компанийн бэлэн мөнгө ба банкин дах үлдэгдэл нь гар дээрх бэлэн мөнгө, банкин дах дансад болон замд яваа бэлэн мөнгөөс бүрдэнэ.

ii. Ашиг, алдагдын дараах бодит үнэ цэнээр бүртгэсэн санхүүгийн хөрөнгө

Бодит үнэ цэнээр бүртгэж, өөрчлөлтийг тухайн жилийн ашиг алдагдлаар тусгадаг санхүүгийн хөрөнгийг худалдах зорилгоор эзэмшиж буй эсвэл анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтийн дараа бодит үнэ цэнээр бүртгэж, өөрчлөлтийг ашиг алдагдлаар тусгадаг гэж ангилна. Уг тодорхойлолтын дагуу хейджийн бүртгэлийн шаардлагыг хангахгүй бүх дериватив санхүүгийн хэрэглүүр энэ категорит багтана.

Дериватив санхүүгийн хэрэглүүрээс үүсч буй аливаа олз, гарз нь бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтөд суурилдаг. Уг бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг идэвхитэй зах зээлийн ажил гүйлгээг, идэвхитэй зах зээл байхгүй бол үнэлгээний аргачлалт ашиглан тодорхойлно.

iii. Борлуулах боломжтой санхүүгийн хөрөнгө

Борлуулах боломжтой санхүүгийн хөрөнгийг бодит үнэ цэнээр хэмжих ба дараа үе дэх өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрнө. Борлуулах боломжтой гэж ангилсан санхүүгийн хөрөнгөөс үүссэн олз, гарзыг зөвхөн борлуулагдсан эсвэл тухайн хөрөнгө оруулалтын үнэ цэнэ буурсан үед ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө. Үнэ цэнэ буурсан тохиолдолд өмнө нь бусад орлогод хүлээн зөвшөөрсөн аливаа алдагдлыг ашиг алдагдалд шилжүүлнэ. Орлогын тайлангийн өмчийн хэрэглүүрт хүлээн зөвшөөрсөн алдагдлыг орлогын тайлангаар дамжуулж буцаахгүй харин өмчийг тохируулна. Дараах үеийн өсөлт нь ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрсөн үнэ цэнийн бууралтын дараа үүсэх үйл явдалд бодитоор холбогдох боломжтой бол өрийн үнэт цаасны үнэ цэнийн бууралтын дүнд бий болсон өмнөх тайлант хугацааны орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрсөн гарзыг орлогын тайлангаар дамжуулж буцаана.

iv. Гэрээний хугацаа дуустал эзэмших санхүүгийн хөрөнгө

Гэрээний хугацаа дуустал эзэмших санхүүгийн хөрөнгө нь тогтоосон эсвэл тодорхойлж болох төлбөртэй, тогтоосон дуусах хугацаатай дериватив бус санхүүгийн хөрөнгө бөгөөд арилжааны банкууд дах хадгаламж үүнд орно. Компанийн удирдлага хөрөнгө оруулалтыг хугацаа нь дуустал эзэмших зорилготой бол түүнийг хугацаа дуустал эзэмших хөрөнгө оруулалтаар ангилна.

Хадгаламжийг дараах үед үр ашигт хүүний арга ашиглан хорогдсон дүнгээр хэмжинэ. Мөн хадгаламжийн үнэ цэнэ буурсан гэсэн бодитой нотолгоо байвал санхүүгийн хөрөнгийг урьдчилан тооцоолсон мөнгөн гүйлгээний өнөөгийн үнэ цэнээр хэмжинэ. Хадгаламжийн дансны дүнд гарсан аливаа өөрчлөлтийг ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн өр төлбөрийн ангилал ба дараа үеийн хэмжилт

Компанийн санхүүгийн өр төлбөрт даатгалын ба бусад өглөг орно. Компанийн санхүүгийн өр төлбөрийн категорилсон хураангуйг Тодруулга №30-д харуулав.

i. Зээл ба зээллэг

Зээлийг түүнтэй холбоотой гаргалтын зардлын цэвэр дүн буюу бодит үнэ цэнээр анхлан хүлээн зөвшөөрнө. Бодит үнэ цэнэ, нэрлэсэн үнэ хоорондын зөрүүг тухайн зээллэгийг эзэмшигчээс авснаас бусад тохиолдолд ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө. Тийм тохиолдолд бодит үнэ цэнэ, нэрлэсэн үнэ хоорондын зөрүүг өмчид нэмэлт капиталаар хүлээн зөвшөөрнө. Анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтийн дараагаар зээл ба зээллэг нь өртөг болон үр ашигт хүүгийн сууриарх зээллэгийн хугацааны турш ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрсөн төлөх үеийн үнийн зөрүүний хамт хорогдлын өртгөөр илэрхийлэгдэнэ. Хөрөнгийн нэг хэсэг болгон капиталжуулсан бэлтгэл шаардлагатай хөрөнгийн худалдан авалт, барилга эсвэл үйлдвэрлэлд шууд холбоотой зээлийн өртгөөс бусад зээллэгтэй холбоотой үүссэн хүү болон бусад зардлыг санхүүгийн зардлын хэсгээр хүлээн зөвшөөрнө.

ii. Даатгалын ба бусад өглөг

Даатгалын ба бусад өглөгийг бодит үнэ цэнээр, дараа үед хорогдуулсан өртөгөөр илэрхийлнэ.

Даатгалын өглөг

Даатгалын өглөгт даатгалын үйл ажиллагаатай холбоотой өглөгүүд хамаарна. Үүнд: даатгалын хураамжийн буцаалтын өглөг, даатгалын гэрээний шимтгэлийн өглөг, давхар даатгагчид өгөх өглөг хамаарна.

4.11 Эздийн өмч

Эздийн өмч нь компанийн бүх өр төлбөрийг барагдуулсны дараа үлдэх хөрөнгө юм.

Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө гэж даатгалын компаниас гаргасан нийт давуу эрхийн болон энгийн хувьцааны нэрлэсэн үнийн дүнг хэлнэ.

Нэмж төлөгдсөн капитал нь хувьцааны нэрлэсэн үнээс илүү төлөгдсөн зөрүүг хэлнэ.

Хуримтлагдсан ашиг гэж үйл ажиллагаа эхэлсэн үеэс хуримтлагдаж, ногдол ашиг хуваарилах буюу сан байгуулсны дараа үлдэж буй цэвэр ашиг юм.

Эздийн өмчийн бусад хэсэг нь тусгай зориулалтын сан, хувьцаанд суурилсан төлбөр, хувьцаа эзэмшигчдээс оруулсан бусад хөрөнгө, гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц, бусад өөрийн хөрөнгөөс бүрдэнэ.

Ногдол ашгийг зарласан хугацаанд нь өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрнө.

4.12 Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг

Компани энгийн хувьцааны хувьд нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашгийг тооцоолдог. Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигчдэд хамаарах цэвэр ашиг, алдагдлыг тайлант хугацааны туршид эргэлтэнд байсан энгийн хувьцааны жинлэсэн дундаж тоонд хуваах замаар нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашгийг тооцоолдог.

4.13 Нөөц, болзошгүй хөрөнгө, өр төлбөр

Бүтээгдэхүүний баталгаа, шүүхийн маргаан, алдагдалтай гэрээ, амралтын цалингийн нөөц, үр дүнгийн цалин гэх зэрэг бусад төлбөрийг үүрэг өнгөрсөн үйл явдлын үр дүнд бий болж, уг үүрэг хариуцлагыг барагдуулахад эдийн засгийн өгөөжийн гадагш урсгал шаардагдах магадлалтай бөгөөд мөнгөн дүнг найдвартай хэмжих боломжтой болсон үед нөөцөөр зөвшөөрнө.

Бүтцийн өөрчлөлтийн нөөцийг өөрчлөлтийн талаар албан ёсны төлөвлөгөө гарсан ба удирдлага нь төлөвлөгөөний гол мэдээллийг холбогдох ажилтнуудад мэдээлсэн тохиолдолд хүлээн зөвшөөрнө. Ирээдүйд хүлээх алдагдалд нөөц байгуулахгүй.

Нөөцийг тайлангийн өдрөөр мэдэгдэж буй хамгийн найдвартай нотолгоонд үндэслэсэн үүрэг хариуцлагыг биелүүлэхэд шаардагдах зардлын мэдээлэлд суурилан тооцно. Хэд хэдэн ижил төстэй үүрэг үүссэн үед, үүрэг хариуцлагын төрлөөр нь тэдгээрийг барагдуулахад шаардлагатай гарах урсгалын магадлалыг тооцдог. Мөнгөний цаг хугацааны үнэ цэнэ нь материаллаг нөлөө үзүүлэхүйц бол нөөцийн өнөөгийн үнэ цэнийг дискаунтчлан тооцдог.

Компанийн гуравдагч талаас авах нь тодорхой болсон нөхөн олговрыг тусад нь хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрнө. Тус дүн нь холбогдох нөөцийн дүнгээс ихгүй байна.

Тухайн үүргийг барагдуулахтай холбоотой эдийн засгийн өгөөжийн гарах урсгал нь магадлалтай биш үед өр төлбөр хүлээн зөвшөөрөхгүй. Эдийн засгийн өгөөжийн гарах урсгал нь бага дүнтэйгээс бусад үүссэн нөхцлийг болзошгүй өр төлбөрөөр санхүүгийн тайланд тодруулна.

4.14 Даатгалын нөөц сан

Нөөц сангуудыг даатгалын төрөл тус бүрээр байгуулна. Үүнд: *Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц* (ОТХН), *Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан* (УБМХНС), *Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан* (МБТХНС).

ОТХН-д даатгалын гэрээний хугацаатай уялдуулан хувь тэнцүүлэх аргаар тооцоолж тайлант хугацаанд орлогоор хүлээн зөвшөөрөөгүй байгаа даатгалын хураамжийн хэсэг ордог.

УБМХНС-г тайлагналын өдөр болон түүнээс өмнөх хугацаанд даатгалын тохиолдол нь болсон боловч даатгагчид мэдэгдээгүй байгаа даатгалын нөхөн төлбөрийг барагдуулахад шаардагдах дүнгээр хэмждэг.

УБХНС-г тайлангийн хугацаанд даатгалын нөхөн төлбөрийн бодит түвшин нь тооцоолсон нөхөн төлбөрөөс давсан тохиолдолд тухайн хэсгийг нөхөн төлөхөд зориулсан нөөц сангаар хэмждэг.

МБТХНС-г даатгалын тохиолдол болсон тухай даатгагч мэдэгдсэн боловч төлөөгүй байгаа нөхөн төлбөрийг барагдуулахад шаардагдах дүнгээр тодорхойлдог.

4.15 Орлого хүлээн зөвшөөрөлт

Орлогыг хүлээн авсан мөнгө эсвэл үүссэн авлагын бодит үнэ цэнээр үнэлнэ.

Даатгалын орлогод даатгалын хураамжийн орлого, давхар даатгалын шимтгэлийн орлого, давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөр, буруутай этгээдийн хариуцсан нөхөн төлбөр, хөрөнгө оруулалтын орлого зэрэг багтдаг.

Даатгалын гэрээний үндсэн дээр даатгуулагч даатгалын зүйлээ даатгуулсны төлөө даатгагчид төлөх төлбөрийг *Даатгалын хураамжийн орлогоор* хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг.

Давхар даатгагчтай давхар даатгалын гэрээ байгуулсны төлөө давхар даатгагчаас төлөх шимтгэлийг *Давхар даатгалын шимтгэлийн орлогоор* хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг.

Давхар даатгалын гэрээний дагуу давхар даатгагчаас авсан буюу авахаар тохиролцсон даатгалын нөхөн төлбөрийг *Давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөрөөр* хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг.

Даатгалын зүйлд даатгалын эрсдэл тохиолдож даатгагчаас нөхөн төлбөрийг даатгуулагчид төлсөн бөгөөд тухайн нөхөн төлбөрийн зарим хэсгийг эсвэл бүхэлд нь буруутай этгээдээр нөхөн төлүүлсэн хэмжээг *Буруутай этгээдийн хариуцсан нөхөн төлбөрөөр* хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг.

Нөөц сангийн хөрөнгө, дүрмийн сангийн хөрөнгө болон тайлант үед хийх төлбөрийн хэмжээнээс давсан сул чөлөөтэй хөрөнгийг арвижуулах зорилгоор байршуулснаар олсон орлого, олзыг *Хөрөнгө оруулалтын орлогоор* хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг.

4.16 Даатгалын зардал

Давхар даатгалын хураамж нь давхар даатгалын гэрээний үндсэн дээр даатгагч өөрийн даатгалын эрсдлийг давхар даатгагчид шилжүүлсний төлөө төлөх төлбөр байна.

Даатгалын хураамжийн буцаалт нь даатгалын гэрээ цуцлагдахад гэрээний үлдэх хугацаанд ногдох хураамжаас гэрээнд заасны дагуу даатгуулагчид өгөх даатгалын хураамж байна.

Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөцийн өөрчлөлт нь ОТХНөөцийг байгуулах болон зарцуулах зориулалт бүхий орлого, зардлын данс юм. ОТХНөөцийг нэмж байгуулах үед зардал, бууруулж байгуулах үед орлого утгатай байна.

Давхар даатгалын хойшлогдсон хураамжийн өөрчлөлт нь Давхар даатгалын хойшлогдсон хураамжийг байгуулах болон зарцуулах зориулалт бүхий орлого, зардлын данс юм. Давхар даатгалын хойшлогдсон хураамжийг нэмж байгуулах үед орлого, бууруулж байгуулах үед зардал утгатай байна.

Нөхөн төлбөрийн зардал гэж даатгалын зүйлд даатгалын гэрээнд заасан эрсдэл тохиолдож даатгагчаас хохирлыг барагдуулахаар олгож буй төлбөр байна.

Нөхөн төлбөрийн нөөц сангийн өөрчлөлт нь УБМХНС болон МБТХНС-г байгуулах болон зарцуулах зориулалт бүхий орлого, зардлын данс юм. УБМХНС болон МБТХНС-г нэмж байгуулах үед орлого, бууруулж байгуулах үед зардал утгатай байна.

Нөхөн төлбөрийн нөөцийн Давхар даатгагчид ногдох хэсгийн өөрчлөлт нь УБМХНС болон МБТХНСангийн давхар даатгагчид ногдох хэсгийг байгуулах болон зарцуулах зориулалт бүхий орлого, зардлын данс юм. Даатгалын нөөцийн Давхар даатгагчид ногдох УБМХНС болон МБТХНСанг нэмж байгуулах үед орлого, бууруулж байгуулах үед зардал утгатай байна.

Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сангийн өөрчлөлт нь УБХНС-г байгуулахад зориулсан зардлын данс байна.

Даатгалын гэрээний зардал гэж даатгалын хураамжийн дүнтэй хамааралтай гарсан зардал байна.

4.17 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого болон тооцооллын тодорхойгүй байдалд удирдлагын шийдлийг ашиглах нь

Компанийн удирдлага санхүүгийн тайлан бэлтгэхдээ хөрөнгө, өр төлбөр, орлого болон зардал хүлээн зөвшөөрөхтэй холбоотой шийдэл, тооцоолол, таамаглал ашигладаг.

Удирдлагын томоохон тооцоолол, таамаглал

Компани нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогоо баримтлахад үүсдэг санхүүгийн тайланд томоохон нөлөөлөл үзүүлэхүйц удирдлагын тооцоолол, таамаглалыг доор харуулав. Үүнд:

Даатгалын нөөц сангийн тооцоолол

Компанийн актуарч нь Санхүүгийн зохицуулах хорооноос гаргасан Ердийн даатгалын нөөц сан бүрдүүлэх, зарцуулах, түүнд хяналт тавих журмын дагуу даатгалын хураамжийн нөөц болон даатгалын нэхэмжлэлийн нөөц сангуудыг тооцоолдог.

Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөцийг (ОТХН) даатгагчийн даатгалын хариуцлага дуусаагүй байгаа даатгалын гэрээ бүрийн хувьд "хувь тэнцүүлсэн арга"-аар буюу тайлагналын өдрөөр даатгалын гэрээний хүчинтэй үлдэх хугацаанд хувь тэнцүүлэн тооцсон даатгалын хураамжийн хэсгүүдийн нийлбэрээр тодорхойлдог.

Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц санг (УБМХНС) даатгагч даатгалын хэлбэр тус бүрээр үнэн зөв бөгөөд бодитой статистик тулгуурлан актуар аргачлалаар тооцоолсон даатгагчийн хамгийн сайн төсөөлөлд үндэслэн тооцно. Тухайн нөөцийг тайлант хугацааны эцсийн байдлаар учирсан боловч мэдэгдээгүй байгаа хохиролд зориулан байгуулна.

Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц санд (МБТХНС) тайлангийн хугацаанд даатгуулагч эсхүл даатгалын гэрээнд заагдсан холбогдох бусад этгээдээс даатгагчид тухайн гэрээнд заасан аливаа хэлбэрээр /бичгээр, утсаар, и-мэйлээр болон бусад/ мэдэгдсэн даатгалын тохиолдлоос үүсэх даатгагчийн урьдчилан тооцоолсон хариуцлагын хэмжээ болон тайлангийн хугацаанд төлөгдөөгүй үлдсэн нэхэмжлэлийн хэмжээ хамаарна.

Учирч болзошгүй хохирлын нөөц санг (УБХНС) даатгагчийн хүчин төгөлдөр даатгалын гэрээнүүдийн хувьд өмнөх тайлант хугацааны эцэс дэх учирч болох хохирол болон үйл ажиллагааны зардлын нийлбэр нь орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөцөөс давсан тохиолдолд тухайн нэмэгдэл хариуцлагын хэмжээгээр тооцно.

Аудитын явцад нөөц сангийн тооцооллыг хөндлөнгийн шинжээч-актуарч давтан тооцоолж, шалгасан.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө хүлээн зөвшөөрөлт

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрөхдөө шилжүүлсэн татварын алданги болон хасагдах түр зөрүү нь ирээдүйн татвар ногдох орлогоор нөхөгдөх магадлалын үнэлгээнд үндэслэнэ. Мөн татварын орчин дахь хууль эрх зүйн болон эдийн засгийн хязгаарлалт, тодорхойгүй байдлын нөлөөллийг үнэлж дүгнэдэг.

Элэгдэх хөрөнгийн ашиглагдах жил

Удирдлага нь элэгдэх хөрөнгөд ашиглагдах жилийг хөрөнгийн ашиглалттай уялдуулан тайлант хугацаа бүрт тооцдог. Компьютер дагалдах хэрэгсэлтэй холбоотой үүсч болзошгүй технологийн хоцрогдол нь тус тооцооллыг тодорхойгүй болгож болно.

Бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Удирдлага нь санхүүгийн хэрэглүүр болон санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг тодорхойлоход үнэлгээний арга ашигладаг. Зах зээлд оролцогчид уг хэрэгслийг хэрхэн үнэлж байгаатай уялдаатайгаар тооцоо, таамаглалыг боловсруулдаг. Удирдлага нь таамаглалыг байнга нээлттэй байдаггүй боломжит мэдээллүүдэд үндэслэдэг. Тооцоолсон бодит үнэ цэнэ нь тайлагналын өдрөөрх холбоогүй талуудын гүйлгээний бодит үнээс өөр байх магадлалтай.

4.18 Орлогын албан татвар

Тайлант үеийн татвар гэдэг нь тайлант оны эцсээр хүчинтэй болсон эсвэл хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй татварын хувь хэмжээг ашиглан тухайн оны татвар ногдох орлогод төлөх татварын өглөг болон өмнөх онуудтай холбоотой татварын өглөгийн залруулга юм.

Хойшлогдсон татварыг санхүүгийн тайлан дах хөрөнгө, өр төлбөрийн дансны үнэ болон татвар ногдох ашгийн тооцоололд ашиглан холбогдох татварын суурь хоорондын түр зөрүүгээр хүлээн зөвшөөрнө. Хойшлогдсон татварын өр төлбөрийг ерөнхийдөө бүх татвар ногдох түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрдөг. Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг ерөнхийдөө түр хасагдах зөрүүг ашиглаж болохуйц хэмжээний татвар ногдох ашиг олох магадлалтай байгаа үед бүх хасагдах түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрнө. Ийм хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийг гүүдвилийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт эсвэл ажил гүйлгээн дэх бусад хөрөнгө, өр төлбөрийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт нь татвар ногдох орлого ба нягтлан бодох бүртгэлийн ашгийн аль алинд нөлөөлөхгүй байвал хүлээн зөвшөөрөхгүй.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийн дансны үнийг тайлант хугацаа бүрийн эцэст эргэж харах ба хангалттай хэмжээний татвар ногдох орлогоор тухайн хөрөнгө бүхлээрээ эсвэл тодорхой хэсэг нь нөхөгдөх боломжтой болох үед бууруулна.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөр нь хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй эсвэл тайлант оны эцсээр хүчин төгөлдөр болсон татварын хувь хэмжээ (болон татварын хууль)-нд үндэслэн тухайн өр төлбөрийг барагдуулах эсвэл хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрөх тайлант онд мөрдөгдөхөөр хүлээгдэж буй татварын хувь хэмжээгээр хэмжигдэнэ. Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийн хэмжилт нь тайлант хугацааны эцэст Компани хөрөнгө ба өр төлбөрийн дансны үнийг нөхөх буюу барагдуулахаар хүлээж байгаагаас үүсэх татварын үр дагаварт нөлөөлдөг.

4.19 Ажилчдын богино хугацааны тэтгэмж

Богино хугацааны ажилчдын тэтгэмж

Ажилчдад олгох богино хугацааны тэтгэмж ажилчид холбогдох үйлчилгээ үзүүлсэн жилийн тайлант хугацааны эцсээс хойш 12 сарын дотор олгох тэтгэмж бөгөөд дараахийг багтаана. Үүнд:

- (a) цалин урамшуулал;
- (b) ээлжийн амралтын мөнгө, хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж;
- (c) нийгмийн даатгалын шимтгэл болон бусад нийгмийн төлбөрүүд;
- (d) сайн дурын эрүүл мэндийн даатгал.

Ажилчид Компанид тайлант жилд үйлчилгээ үзүүлсэн тохиолдолд Компани уг үйлчилгээний төлбөрт төлөх ажилчдын богино хугацааны тэтгэмжийн дискаунтлаагүй дүнг хүлээн зөвшөөрдөг. Ингэхдээ:

- (a) аль хэдийнэ төлсөн дүнг хассаны дараа өр төлбөрөөр (хуримтлагдсан зардал). Аль хэдийнэ төлсөн дүнг тэтгэмжийн дискаунтлаагүй дүнгээс давсан бол Компани уг давсан

дүнг урьдчилгаа төлбөр нь ирээдүйд хийх төлбөрийг бууруулна эсвэл буцаалт авна гэсэн утгаар хөрөнгөөр (урьдчилж төлсөн зардал) хүлээн зөвшөөрнө.

(b) уг дүн нь хөрөнгийн өртөгт ороогүй бол зардлаар.

Цалинтай чөлөө

Цалинтай чөлөө хэлбэрээр олгох ажилчдын богино хугацааны тэтгэмжийн хүлээгдсэн өртгийг дараах байдлаар хүлээн зөвшөөрнө:

(a) ажилчдын үзүүлж буй үйлчилгээ ирээдүйд цалинтай чөлөө авах эрхийг нэмэгдүүлж байгаа үед хуримтлуулсан цалинтай чөлөөгөөр.

(b) Чөлөө авах үед хуримтлуулаагүй цалинтай чөлөөгөөр.

Урамшуулал

Компани зөвхөн өнгөрсөн үйл явдлын үр дүнд мөн үүрэг хариуцлагын найдвартай тооцоолол хийх боломжтой тохиолдолд тийм төлбөр хийх өнөөгийн хууль ёсны болон үүсмэл үүрэг хүлээсэн бол урамшууллын төлбөрийн хүлээгдсэн өртгийг хүлээн зөвшөөрнө.

Өнөөгийн үүрэг хариуцлага зөвхөн тухайн аж ахуйн нэгжид төлбөр хийхээс өөр бодитой хувилбар байхгүй тохиолдолд л оршино.

4.20 Санхүүгийн тайлангийн дахин тайлагнал

Компани алдаа илрүүлсний дараа нягтлан бодох бүртгэлийн өөрчлөлт болон өмнөх үеийн алдааны залруулгыг анх баталсан санхүүгийн тайланд буцаж хэрэгжүүлдэг ба ингэхдээ алдаа гарсан өмнөх хугацаанд толилуулсан харьцуулагдах дүнг дахин тайлагнах, эсвэл толилуулсан хамгийн эхний хугацаанаас өмнө алдаа гарсан бол уг толилуулсан хамгийн эхний хугацааны хөрөнгө, өр төлбөр ба өмчийг дахин тайлагнадаг. Санхүүгийн тайланг өмнөх хугацааны харьцуулагдсан мэдээллийн хамт залруулга хийх шаардлага гарсан хугацаандаа хийгдсэн мэтээр толилуулна. Тийм учраас толилуулсан хугацаа бүрт холбогдох залруулгын дүн нь тухайн хугацааны санхүүгийн тайланд багтана.

5 Мөнгө бө түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Компани нь мөнгөн гүйлгээний тайлан бэлтгэх зорилгоор Мөнгөтэй адилтгах хөрөнгөд үнэ цэнийг нь өөрчлөх өчүүхэн бага эрсдлийг мэдэрдэг, мөнгөний тодорхой дүнд чөлөөтэй хувирдаг, хөрвөх чадвар сайтай богино хугацааны хөрөнгө оруулалт зэргийг хамруулдаг. Мөнгөтэй адилтгах хөрөнгийг хөрөнгө оруулалт болон бусад зорилгоос илүү богино хугацаат өр төлбөрийг барагдуулах зорилгоор эзэмшдэг. Хэрэв мөнгөтэй адилтгах хөрөнгийн үнэ цэнийг нь өөрчлөх өчүүхэн бага эрсдлийг мэдэрдэг, мөнгөний тодорхой дүнд чөлөөтэй хувирдаг бол Компани нь хөрөнгө оруулалтыг мөнгөтэй адилтгах хөрөнгөөр ангилна.

	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Мянган төгрөгөөр		
Бэлэн мөнгө	3,519	2,652
Банкан дах харилцах данс - Төгрөг	823,117	2,225,531
Банкан дах харилцах данс - Ам доллар	77,403	2,056
Банкан дах харилцах данс - Фунт	98	95
Нийт дүн	904,137	2,230,334

6 Даатгалын авлага

	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Мянган төгрөгөөр		

Даатгалын хураамжийн авлага	5,308,773	5,047,246
Буруутай этгээдээс авах авлага	494,020	165,559
Давхар даатгалаас авах авлага	450,625	43,970
Нийт дүн	6,253,418	5,256,775

Даатгалын авлагын насжилт

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хэвийн /30 хүртэл хоног/	5,290,551	4,691,350
Хугацаа хэтэрсэн /31-60 хоног/	109,348	40,798
Хэвийн бус /61-90 хоног/	184,484	128,379
Эргэлзээтэй /91-120 хоног/	127,577	4,006
Муу /121-ээс дээш хоног/	541,458	392,242
Нийт дүн	6,253,418	5,256,775

Компани нь Найдваргүй авлагын нөөц байгуулах бодлогын дагуу авлагыг төлөгдөөгүй хугацаанд үндэслэн ангилж нөөц байгуулдаг байна. Мөн авлагыг эргэн төлөгдөх нь найдваргүй болсон үед авлагын данснаас шууд хасах бодлого баримталдаг ба тайлант хугацаанд 51.1 сая төгрөгийн авлагыг данснаас хасаж, 351.3 сая төгрөгийн нөөц байгуулсан байна.

7 Бусад санхүүгийн хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Ажиллагсдаас авах авлага	11,827	16,941
Цалингийн авлага /урамшуулал/	199,900	223,694
Бусад авлага	406,745	135,634
Нийт дүн	618,472	376,269

Цалингийн авлага /урамшуулал/ дансанд даатгалын гэрээний борлуулсан ажилчдад олгосон урамшууллыг даатгалын гэрээний хугацаатай уялдуулан хорогдуулан бүртгэсэн байна.

8 Бусад санхүүгийн бус хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
НДШ авлага, бусад татварын авлага	2,368	3,315
ААНОАТ-ын авлага	51,964	-
Бараа материал	23,018	37,364
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	790,345	519,920
Нийт дүн	867,695	560,599

9 Хөрөнгө оруулалт

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Банкинд байршуулсан хөрөнгө хадгаламж, хадгаламжийн сертификат	14,962,578	23,808,113
Банк бус санхүүгийн байгууллагад байршуулсан итгэлцэл, өрийн бичиг	10,118,044	4,756,487

Хувьцаагаарх хөрөнгө оруулалт	1,947,414	1,290,850
Компанийн бонд	610,328	1,500,000
Нийт дүн	27,638,364	31,355,450

10 Даатгалын хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Давхар даатгалын хойшлогдсон хураамж	3,124,174	12,264,734
Нөхөн төлбөрийн нөөцийн давхар даатгагчид ногдох хэсэг-УБМХНС	21,724	180,597
Нөхөн төлбөрийн нөөцийн давхар даатгагчид ногдох хэсэг-МБТХНС	111,365	587,267
Даатгалын орлогын шимтгэлийн хойшлогдсон зардал-Даатгалын зуучлагч	503,029	590,545
Даатгалын орлогын шимтгэлийн хойшлогдсон зардал-Даатгалын төлөөлөгч	96,922	125,596
Нийт дүн	3,857,214	13,748,739

*УБМХНС - Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөцийн сан

**МБТХНС – Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөцийн сан

11 Үндсэн хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	Машин ТТ, тээврийн хэрэгсэл	Тавилга эд хогшил	Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	Бусад үндсэн хөрөнгө	Ашиглах эрхтэй хөрөнгө/түрээс/	Бүгд
Өртөг						
Эхний үлдэгдэл	130,932	271,292	410,398	138,402	-	951,024
Нэмэгдсэн дүн	333,825	16,273	90,926	21,961	883,059	1,346,044
Худалдаж авсан	333,825	16,273	90,926	21,961	883,059	1,346,044
Хасагдсан дүн (-)	-	-	-	-	-	-
- Худалдсан						
Үндсэн хөрөнгө дахин ангилсан	-	-	-	-	-	-
Эцсийн үлдэгдэл	464,757	287,565	501,324	160,363	883,059	2,297,068
Хуримтлагдсан элэгдэл						
Эхний үлдэгдэл	25,801	80,845	292,400	14,786	-	413,832
Нэмэгдсэн дүн	32,267	28,419	91,294	11,698	236,044	399,722
Байгуулсан элэгдэл	32,267	28,419	91,294	11,698	236,044	399,722
Хасагдсан дүн	-	-	-	-	-	-
Данснаас хассан хөрөнгийн элэгдэл						
Эцсийн үлдэгдэл	58,068	109,264	383,694	26,484	236,044	813,554
ДАНСНЫ ЦЭВЭР ДҮН						
Эхний үлдэгдэл	105,131	190,447	117,998	123,616	-	537,192
Эцсийн үлдэгдэл	406,689	178,301	117,630	133,879	647,015	1,483,514

Компани Парк плэйс оффисын барилгын 1,3,4,5 давхруудыг 2-5 жилийн хугацаатайгаар оффисийн зориулалтаар түрээслэдэг. СТОУС-16 "Түрээс"-ийн дагуу түрээсийн хөрөнгийн түрээсийн гэрээний төлбөрт төлөх төлбөрийг ӨҮЦ-ээр нь тооцож, ашиглах хугацаанд нь хорогдуулан бусад хөрөнгө дансанд бүртгэсэн байна.

12 Биет бус хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	Компьютерийн программ хангамж	Нийт дүн
Өртөг		
Эхний үлдэгдэл	259,617	259,617
Нэмэгдсэн дүн	185,100	185,100
Хасагдсан дүн (-)	-	-
Эцсийн үлдэгдэл	444,717	444,717
Хуримтлагдсан хорогдуулга		
Эхний үлдэгдэл	190,098	190,098
Нэмэгдсэн дүн	110,562	110,562
Хасагдсан:	-	-
Эцсийн үлдэгдэл	300,660	300,660
ДАНСНЫ ЦЭВЭР ДҮН		
Эхний үлдэгдэл	69,519	69,519
Эцсийн үлдэгдэл	144,057	144,057

13 Даатгалын өглөг

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Нөхөн төлбөрийн өглөг	30,798	25,704
Даатгалын гэрээний шимтгэлийн өглөг	36,118	88,721
Давхар даатгагчид өгөх өглөг	1,783,601	2,799,161
Нийт дүн	1,850,517	2,913,586

14 Бусад санхүүгийн бус өр төлбөр

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Орлогын татварын өглөг	-	121,134
Цалингийн өглөг	115,703	289,089
Бусад өглөг	469,462	322,067
НДШ-ийн өглөг	17	10,373
Урьдчилж орсон орлого	152,903	331,503
Богино хугацаат түрээсийн өглөг	-	203,974
Урт хугацаат түрээсийн өглөг *	-	497,905
Нийт дүн	738,085	1,776,045

* Ирээдүйд төлөх түрээсийн төлбөрийг өнөөгийн үнэ цэнээр бэлтгэсэн.

15 Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал	5,555,818	5,284,571
Хөрөнгийн даатгал	1,593,673	1,830,681
Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	3,289,162	3,306,673
Ачааны даатгал	7,156	409,480
Барилга угсралтын даатгал	17,846	7,183,826
Мал амьтдын даатгал	1,025	-
Агаарын хөлгийн даатгал	366,794	551,127
Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	28,125	14,151
Хариуцлагын даатгал	1,218,809	1,724,149
Санхүүгийн даатгал	189,704	110,241
Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	3,583	-
Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	327,762	451,766
Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал	234,589	504,420
Нийт дүн	12,834,046	21,371,085

Актуарчийн нөөц сангийн тооцооллын тайланд дараах байдлаар тусгасан байна. Үүнд:

ОТХНС нь даатгалын компанийн идэвхтэй байгаа гэрээ бүрээр тооцогдох бөгөөд тайлант хугацаанд даатгалын компанид орлогод хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй хураамжийн дүнгээр гэрээний үлдэх хугацаанд ашиглахад зориулсан нөөц бөгөөд уг нөөц сангийн тооцоололд "хувь тэнцүүлэх аргачлал" буюу 365-тын аргыг ашиглан, даатгалын гэрээ бүрээр тооцоолсон.

Хүчинтэй даатгалын гэрээнд үндэслэн тооцоолол хийхэд "Мандал даатгал" ХК-ийн орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц сан нь 2020 онд нийт 21,371,085 мянган төгрөг (2019 онд 12,834,046 мянган төгрөг) байсан.

16 Нөхөн төлбөрийн нөөц сан

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан	2,325,582	2,489,888
Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан	819,291	1,640,012
Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан	192,950	1,035,567
Тусгай нөөц сан	1,256,290	1,256,290
Нийт дүн	4,594,113	6,421,757

17 Эздийн өмч

1. Өмч

Мянган төгрөгөөр	Эргэлтэнд байгаа бүрэн төлөгдсөн энгийн хувьцаа		Давуу эрхтэй хувьцаа	Өмчийн дүн
	Тоо ширхэг	Дүн	Тоо ширхэг	
Эхний үлдэгдэл	6,243,016	6,243,016	-	6,243,016
Нэмэгдсэн	-	-	-	-
Хасагдсан (-)	-	-	-	-
Эцсийн үлдэгдэл	6,243,016	6,243,016	-	6,243,016

Тайлант хугацааны эцсийн байдлаар 1,359 хувьцаа эзэмшигчтэй байна.

2. Дахин үнэлгээний нэмэгдэл

Мянган төгрөгөөр	Үнэт цаасны дахин үнэлгээний нэмэгдэл
Эхний үлдэгдэл	(71,096)
Нэмэгдсэн дүн	250,011
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	250,011
Хасагдсан дүн (-)	(326,063)
Дахин үнэлгээний хорогдсон зөрүү	(326,063)
Эцсийн үлдэгдэл	(147,148)

18 Даатгалын орлого болон борлуулалтын өртөг

Даатгалын хэлбэр /мян. төгрөгөөр/	2019 он													Даатгалын гэрээний зардал
	Даатгалын хураамжийн орлого	Даатгалын хураамжийн буцаалт	Давхар даатгалын хураамжийн зардал	Даатгалын хураамжийн цэвэр орлого	Орлогод тооцогүй хураамжийн нөөцийн өөрчлөлт	Хойшуулсан давхар даатгалын хураамжийн өөрчлөлт	Орлогод тооцсон хураамж	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	Нөхөн төлбөрийн цэвэр зардал	Нөхөн төлбөрийн нөөцийн сангийн өөрчлөлт	Нөхөн төлбөрийн нөөцийн давхар даатгалын ногдох хэсгийн өөрчлөлт	Үнрч бозоогүй хохирлын нөөц сангийн өөрчлөлт	Зардалд тооцсон нөхөн төлбөр	
Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал	8,165,410	424,643	87,671	7,653,096	(375,109)	(199,631)	7,828,574	2,275,176	2,069,853	76,709	60,390		2,206,952	315,056
Хөрөнгийн даатгал	3,711,482	21,218	1,317,936	2,372,328	1,761	60,787	2,431,354	273,376	180,021	247,892	7,175		435,088	403,265
Автотээврийн хэрэгслийн даатгал	6,095,129	516,707	1,192,101	4,386,321	833,712	796,510	4,349,119	1,929,551	1,632,900	54,498	7,917	(121,333)	1,573,982	404,815
Ачааны даатгал	347,929	266,927	7,691	73,311	2,575	(319)	70,417	9,505	9,505	35,030	2,804	(1,519)	45,820	3,735
Барилга угсралтын даатгал	6,377,268	15,452	6,287,764	74,052	(236,590)	(240,082)	70,560	99,528	1,991	1,585,168	124,160	(328,252)	1,383,067	268
Мал амьтдын даатгал	22,000	-	-	22,000	1,025	-	20,975	-	-	1,107	-	-	1,107	-
Агаарын хөлгийн даатгал	1,085,192	188,387	806,950	89,855	105,392	87,464	71,927	-	-	(1,296)	-	-	(1,296)	-
Автотээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	48,303	37,352	-	10,951	(54,047)	-	64,998	-	-	(1,888)	-	-	(1,888)	-
Хариуцлагын даатгал	1,234,057	463,460	177,628	592,969	(647,298)	(321,889)	918,378	560,784	195,240	(305,678)	204,369	-	93,931	26,858
Санхүүгийн даатгал	284,555	-	167,918	116,637	11,103	18,254	123,788	-	-	7,110	-	-	7,110	-
Зээлийн даатгал	3,764	-	-	3,764	-	-	3,764	-	-	(14,444)	6,291	-	(8,153)	-
Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	50,302	-	12,575	37,727	(76)	(19)	37,784	-	-	(1,636)	-	-	(1,636)	-
Агаарын хөлгийн эмчлэх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	1,011,722	221,687	784,180	5,855	62,252	66,004	9,607	-	-	(1,309)	-	-	(1,309)	-
Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал	490,099	55,123	(22)	434,998	13,993	-	421,005	274,617	274,317	2,175	2,026	(21,618)	256,900	23,920
2019 оны НИЙТ ДҮН	28,927,212	2,210,956	10,842,392	15,873,864	(281,307)	267,079	16,422,250	5,422,537	4,363,827	1,683,438	415,132	(472,722)	5,989,675	1,177,917

Даатгалын хэлбэр /мян. төгрөгөөр/	Даатгалын хураамжийн орлого	Даатгалын хураамжийн бүцаалт	Давхар даатгалын хураамжийн зардал	Даатгалын хураамжийн цэвэр орлого	Орлого тооцоогүй хураамжийн нөөцийн өөрчлөлт	Хойшлуулсан давхар даатгалын хураамжийн өөрчлөлт	Орлого тооцсон хураамж	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	Нөхөн төлбөрийн цэвэр зардал	Нөхөн төлбөрийн нөөцийн сангийн өөрчлөлт	Нөхөн төлбөрийн нөөцийн давхар даатгалчид ногдох хэсгийн өөрчлөлт	Үнчрч болзошгүй хохиорлын нөөц сангийн өөрчлөлт	Зардалд тооцсон нөхөн төлбөр	Даатгалын гэрээний зардал
Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал	8,223,905	873,076	963,455	6,387,374	(271,247)	790,298	7,448,919	2,944,317	2,931,046	706,716	10,769	283,469	3,932,000	343,246
Хөрөнгийн даатгал	4,209,187	49,363	1,338,078	2,821,746	237,008	95,288	2,680,026	1,222,075	766,344	79,929	(59,629)	-	786,644	537,020
Автотээврийн хэрэгслийн даатгал	6,472,059	492,754	1,145,018	4,834,287	17,511	(41,658)	4,775,118	2,940,073	2,891,327	628,017	(498,825)	515,497	3,536,016	506,462
Ачааны даатгал	972,935	-	708,581	264,354	402,324	291,330	153,360	37,694	37,694	(43,450)	-	-	(5,756)	814
Барилга угсралтын даатгал	6,585,207	55,780	6,574,894	(45,467)	7,165,982	7,166,376	(45,073)	-	-	(497,650)	-	(93,209)	(590,859)	132
Мал амьтдын даатгал	-	-	-	-	(1,025)	-	1,025	-	-	(1,107)	-	-	(1,107)	-
Агаарын хөлгийн даатгал	1,275,411	-	1,159,552	115,859	184,333	169,279	100,805	-	-	-	-	-	-	-
Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	36,207	325	-	35,882	(13,975)	-	49,857	-	-	248	-	-	248	-
Хариуцлагын даатгал	3,235,719	35,668	2,300,447	899,604	505,340	672,509	1,066,773	254,326	73,968	90,654	(87,089)	-	77,533	76,537
Санхүүгийн даатгал	153,881	-	6,270	147,611	(79,463)	(111,945)	115,129	-	-	(7,679)	-	-	(7,679)	7
Зээлийн даатгал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,578)	-	-	(2,578)	-
Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	-	14,147	-	(14,147)	(3,583)	(896)	(11,460)	-	-	-	-	-	-	-
Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	1,060,150	-	1,024,402	35,748	124,003	109,978	21,723	-	-	-	-	-	-	7,791
Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал	1,000,083	78,885	-	921,198	269,832	-	651,366	463,790	463,790	31,926	-	136,861	632,577	69,827
2020 оны нийт дүн	33,224,744	1,599,998	15,220,697	16,404,049	8,537,040	9,140,559	17,007,568	7,862,275	7,164,169	985,026	(634,774)	842,618	8,357,039	1,541,836

2020 он

19 Даатгалын гэрээний зардал

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Даатгалын зуучлагчийн шимтгэл	1,104,091	1,332,453
Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл	73,826	209,383
Нийт дүн	1,177,917	1,541,836

20 Давхар даатгалын шимтгэлийн орлого

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Факультатив давхар даатгал	82,585	36,584
Гэрээт давхар даатгал	-	91,156
Нийт дүн	82,585	127,740

21 Хөрөнгө оруулалтын орлого

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Банкинд байршуулсан хугацаагүй хадгаламж, хугацаатай хадгаламж, хадгаламжийн сертификатын орлого	2,413,045	1,521,220
ББСБ-д байршуулсан итгэлцлийн хөрөнгө	262,274	301,540
Үнэт цаасны хүүний орлого болон бусад	1,058,965	2,966,152
Нийт дүн	3,734,284	4,788,912

22 Ерөнхий удирдлагын зардал

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Ажиллагчдын цалингийн зардал	2,829,859	3,681,995
Аж ахуйн нэгжээс төлсөн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал	303,906	431,164
Тэтгэмж, урамшууллын зардал	-	69,969
Автомашин зардал	52,376	55,120
Ашиглалтын зардал	14,191	22,490
Бичиг хэрэг, хангамжийн зардал	120,223	92,520
Даатгалын зардал	3,784	238
Албан татвар, төлбөр хураамжийн зардал	5,000	270
Засвар үйлчилгээний зардал	79,638	102,624
Мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	1,138,263	985,878
Сургалтын зардал	61,302	46,889
Томилолтын зардал	67,301	46,631

Түрээсийн зардал	375,536	236,050
Уулзалт, арга хэмжээний зардал	289,419	167,027
Шуудан холбооны зардал	151,029	191,969
Элэгдлийн зардал	119,605	469,689
Нийт дүн	5,611,432	6,600,523

23 Борлуулалт маркетингийн зардал

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Бизнес уулзалтын зардал	23,574	24,038
Борлуулалтын үеийн идэвхижүүлэлт	84,919	-
Маркетинг, сурталчилгааны зардал	493,591	428,983
Харилцагчийн халамжийн зардал	412,172	487,000
Нийт дүн	1,014,256	940,021

24 Санхүүгийн зардал

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Зээлийн хүүгийн зардал	-	139,264
Түрээсийн хүүгийн зардал	-	115,427
Нийт дүн	-	254,691

25 Бусад зардал

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Найдваргүй авлагын зардал	575	402,404
Алданги, торгууль	1,029	15,150
Хандив	1,500	-
Нийт дүн	3,104	417,554

26 Орлогын татварын зардал

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Тайлант жилийн татвар	665,047	477,666
Хойшлогдсон татвар	-	-
Нийт дүн	665,047	477,666

Үр ашигт татварын хүүгийн тохируулга дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон	Үр ашигт хүү (%)	2020 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон	Үр ашигт хүү (%)
Татварын өмнөх ашиг (СТОУС-ын дагуу)	6,535,635		5,011,734	
Тусгайлсан хувь хэмжээгээр тооцох татвар ногдох орлого	(3,859,581)		(3,252,655)	
Бусдад суутгуулсан орлого	(33,768)		(113,038)	
Татвараас чөлөөлөгдөх орлогын дүн	(12,442)		(488,821)	
Татвар ногдох орлогоос хасагдахгүй зардал	329,906		1,170,977	
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө/өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй түр зөрүү	(17,024)		(804,193)	
Нийт татвар ногдох орлого	2,942,726	45%	1,524,004	30%
Нийтлэг хувь хэмжээгээр ногдох орлогын албан татвар (2020: 10%)	294,273		152,400	
Тусгайлсан хувь хэмжээгээр тооцох орлогын албан татвар (2020: 10%)	370,774		325,266	
Хойшлогдсон орлогын албан татварын зардал	-		-	
Орлогын албан татварын зардал/ (нөхөлт)	665,047	10%	477,666	10%

27 Ногдол ашиг

Тайлант онд Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн 2020 оны 2 дугаар сарын 18-ны өдрийн ээлжит хурлын шийдвэрээр хувьцаа эзэмшигчдэд нэгж хувьцаанд 4 төгрөг буюу нийт 2,497,206 мянган төгрөгийн ногдол ашиг хуваарилаж, хуримтлагдсан ашгийг бууруулсан байна.

28 Санхүүгийн хэрэгсэл

28.1 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлогууд

Хүлээн зөвшөөрөх шалгуур, орлого зарлагыг хүлээн зөвшөөрөх үндэслэл, санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөр, эздийн өмчийн хэрэгслийн ангиллын талаар хэрэглэж буй нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, арга зэргийг Тодруулга 4.9-д дэлгэрэнгүй харуулсан болно.

28.2 Санхүүгийн хэрэгслийн ангилал

Санхүүгийн байдлын тайланд тайлагнасан дансны үнэ нь дараах хөрөнгө, өр төлбөрийн ангилалтай холбоотой:

Санхүүгийн хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Зээл, авлага	618,472	376,269
Даатгалын авлага	6,253,418	5,256,775
Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл	904,137	2,230,334
Даатгалын хөрөнгө	3,857,214	13,748,739
Хөрөнгө оруулалт	27,638,364	31,355,450
Нийт дүн	39,271,605	52,967,567

Санхүүгийн өр төлбөр

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Даатгалын өглөг	1,850,517	2,913,586
Бусад санхүүгийн өр төлбөр	-	19,074
Нийт дүн	1,850,517	2,932,660

29 Санхүүгийн эрсдэлийн удирдлага

Компани нь санхүүгийн хэрэгслүүдийг ашиглах явцад зарим эрсдэлүүдтэй тулгарч байна. Үүнд зах зээлийн эрсдэл, зээлийн эрсдэл зэрэг байна.

Компани нь арилжааны зорилгоор санхүүгийн хөрөнгийг ч мөн опцион ч худалдаалдаггүй байна.

Санхүүгийн эрсдэлийн хүчин зүйлс

а) Зах зээлийн эрсдэл

Компани санхүүгийн хэрэгслүүдийг хэрэглэх явцад зах зээлийн эрсдэл үүсдэг. Үүнд: үндсэн үйл ажиллагаа болон хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанаас үүдэн гарах гадаад валют, хүүгийн түвшин болон бусад үнийн эрсдэлтэй тулгардаг байна.

Гадаад валютын эрсдэл

Компани нь гадаад валютаар зарим ажил гүйлгээг хийдэг. Иймд гэрээний нөхцлөөс хамаарч харилцан адилгүй гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн эрсдэлд өртдөг байна.

Компанийн ихэнх гүйлгээ Монгол төгрөгөөр хийгддэг. Гадаад валютын ханшийн эрсдэлд өртөх нь анх ам.доллараар хийгдсэн Компанийн гадаадад хийсэн даатгалын гэрээний харилцаанаас үүдэн бий болдог байна.

Валютын эрсдэлд өртөж буй гадаад валютаар хийгдсэн санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг дор харуулав. Доорх дүнг хаалтын ханшаар монгол төгрөг рүү хөрвүүлж удирдлагадаа тайлагнасан байна:

Ангилал	Валют	2020 оны 12 дугаар сарын 31-ээрх	Ашиг, алдагдалд нөлөөлөх 2021 - 10%	
			Ханш өсвөл	Ханш буурвал
Санхүүгийн хөрөнгө				
Банканд байршуулсан мөнгөн хөрөнгө	USD	721.58	205.61	(205.61)
Банканд байршуулсан мөнгөн хөрөнгө	GBP	24.55	9.47	(9.47)
Давхар даатгалын авлага	USD	17,726.91	5,051.30	(5,051.30)
Хөрөнгө оруулалт, хүүгийн авлага	USD	902,143.57	257,066.71	(257,066.71)
Хөрөнгө оруулалт, хүүгийн авлага	CNY	16,757,806.10	730,858.20	(730,858.20)
Санхүүгийн өр төлбөр				
Давхар даатгалын өглөг	USD	163,373.13	(46,553.34)	46,553.34
Дансны өглөг	USD	1,082.71	(308.52)	308.52

Ангилал	Валют	2019 оны 12 дугаар сарын 31-ээрх	Ашиг, алдагдалд нөлөөлөх 2020 - 10%	
			Ханш өсвөл	Ханш буурвал
Санхүүгийн хөрөнгө				
Банканд байршуулсан мөнгөн хөрөнгө	USD	28,316.24	7,740.30	(7,740.30)
Банканд байршуулсан мөнгөн хөрөнгө	GBP	27.32	10.54	(10.54)
Давхар даатгалын авлага	USD	49,459.77	13,519.93	(13,519.93)
Урьдчилж төлсөн зардал	USD	15,558.90	4,253.06	(4,253.06)
Санхүүгийн өр төлбөр				
Давхар даатгалын өглөг	USD	33,530.99	(9,165.76)	9,165.76
Дансны өглөг	USD	778.34	(212.76)	212.76

Валютын эсрэг төгрөгийн 10%-ийн өсөлт ба бууралтад үзүүлэх Компанийн мэдрэмжийг дээрх хүснэгтээр харуулав. Мэдрэмжийн шинжилгээнд тайлант оны хугацааны эцэст хөрвүүлэлтийн тохируулга хийсэн гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийн үлдэгдлийг хамруулсан.

b) Зээлжих эрсдэл

Зээлжих эрсдэл нь Компанид санхүүгийн эрсдэл үүссэний улмаас гэрээний үүргээ гүйцэтгэж чадахгүй болох эрсдлийг харуулдаг. Компанийн хувьд энэхүү эрсдэлийн нөлөөлөл нь дансны авлага, хугацаат хадгаламж, гэрээний хугацаа дуустал эзэмших хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн байгууллагын дансны өр гэх мэт өөр өөр санхүүгийн хэрэгслээс үүсдэг. Дараах санхүүгийн хэрэгслийн дансны үнээр хамгийн их зээлжих эрсдэлийг харуулав.

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Санхүүгийн хөрөнгө	1,486,167	936,868
Хөрөнгө оруулалт	27,638,364	31,355,450
Даатгалын авлага	6,253,418	5,256,775
Банкны үлдэгдэл	900,618	2,227,682
	36,278,567	39,776,775

Тайлант хугацаанд даатгалын авлагатай холбоотой зээлжих эрсдэлийн томоохон асуудал байхгүй байна. 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар нөөц байгуулах хугацаа хэтэрсэн авлага үүсээгүй.

Мөнгө ба түүнтэй адилтгах зүйлсээрх банкны үлдэгдэл болон хөрөнгө оруулалтын тухайд мөнгөн сан байршиж буй банкуудын зарим нь Moody's Investors Service/Standard & Poor's-ийн В зээлийн жагсаалтад багтсан дотоодын банкууд байна. Компани нь СТОУС 17-г хэрэгжүүлж эхлэх хүртэл СТОУС 9-ийг хэрэгжүүлэхээс чөлөөлөгддөг ба зээлийн эрсдэлийг тайлант онд тооцоолоогүй болно.

30 Бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Компани нь бодит үнэ цэнийг ажиглан, зэргээр нь 1-3 түвшинд хуваан бодит үнэ цэнийг анх хүлээн зөвшөөрөхөд ашигладаг санхүүгийн хэрэгслийн шинжилгээг хийдэг. Эдгээр түвшин нь:

- Түвшин 1: Ижил төрлийн хөрөнгө болон өр төлбөрийн идэвхтэй зах зээл дэх зарласан (тохируулаагүй) үнийг ашиглан тодорхойлно;
- Түвшин 2: Хөрөнгө болон өр төлбөрийн хувьд боломжит өгөгдлийг ашиглан шууд (үнэ) болон шууд бусаар (үнээс гаралтай) бодит үнэ цэнийг тодорхойлох аргачлалыг 2-р түвшинд хэрэгжүүлнэ;

- Түвшин 3: Зах зээлийн ашиглаж болох өгөгдөлд тулгуурлахгүйгээр (ашиглагдахгүй өгөгдөл) бодит үнэ цэнийг тодорхойлно. Удирдлага нь санхүүгийн хэрэглүүрийг ангилахдаа бодит үнэ цэнийн түвшинг ашигладаг.

2020 оны 12 сарын 31 -нээр (мянган төгрөгөөр)	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө		2,230,334	
Даатгалын авлага		5,256,775	
Хөрөнгө оруулалт			
Банкинд байршуулсан хөрөнгө хадгаламж, хадгаламжийн сертификат		23,808,113	
ББСБ-д оруулсан хөрөнгө оруулалт			4,756,487
Хувьцаагаарх хөрөнгө оруулалт	1,290,850		
Өрийн бичиг		1,500,000	
Бусад санхүүгийн хөрөнгө		376,269	
Даатгалын хөрөнгө		13,748,739	
Бусад санхүүгийн бус хөрөнгө			560,599
Үндсэн хөрөнгө			1,483,514
Биет бус хөрөнгө			144,057
Даатгалын өглөг		2,913,586	
Бусад санхүүгийн өр төлбөр		19,074	
Бусад санхүүгийн бус өр төлбөр			1,776,045
2019 оны 12 сарын 31 -нээр (мянган төгрөгөөр)	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө		904,137	
Даатгалын авлага		6,253,418	
Хөрөнгө оруулалт			
Банкинд байршуулсан хөрөнгө хадгаламж, хадгаламжийн сертификат		14,962,578	
ББСБ-д оруулсан хөрөнгө оруулалт			10,118,044
Хувьцаагаарх хөрөнгө оруулалт	1,947,414		
Өрийн бичиг		610,328	
Бусад санхүүгийн хөрөнгө		618,472	
Даатгалын хөрөнгө		3,857,214	
Бусад санхүүгийн бус хөрөнгө		867,695	
Үндсэн хөрөнгө			537,192
Биет бус хөрөнгө			69,519
Даатгалын өглөг		1,850,517	
Бусад санхүүгийн өр төлбөр		-	
Бусад санхүүгийн бус өр төлбөр			738,085

31 Капиталын эрсдэлийн удирдлага

Компани нь цаашид тасралтгүй ажиллах боломжийг хангахын тулд өөрийн хөрөнгөө удирддаг.

Компанийн капиталын бүтэц нь гаргасан капитал, нөөц, хуримтлагдсан ашгийг багтаасан эздийн өмчөөс бүрдэнэ.

Санхүүгийн хараат байдлаас зайлсхийх үр ашигтай санхүүгийн бүтцийг бий болгохын тулд удирдлага Компанийн капиталын шаардлагыг үнэлнэ. Компани капиталын бүтцийг удирдаж, эдийн засгийн нөхцөл байдлын өөрчлөлт, хөрөнгийн эрсдэлийн шинж чанарыг харгалзан залруулга хийдэг. Капиталын бүтцийг бий болгож, залруулга хийхийн тулд Компани хувьцаа эзэмшигчдэд төлсөн ногдол ашгийн дүнд залруулга хийж, хувьцаа эзэмшигчдийн хөрөнгийг буцаах, шинээр хувьцаа гаргах, эвсэл өр төлбөрөө бууруулахаар хөрөнгө борлуулна.

Компанийн тайлант хугацааны капиталын дүнг доор хураангуйлан харуулав:

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Нийт эздийн өмч	20,729,250	22,654,190
Хасах: мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	(904,137)	(2,230,334)
Капитал	19,825,113	20,423,856
Нийт эздийн өмч	20,729,250	22,654,190
Зээллэг	-	-
Бүх санхүүжилт	20,729,250	22,654,190
Нийт санхүүжилт дэх капиталын харьцаа	96%	90%

32 Үүрэг

32.1 Капиталаас хүлээх үүрэг

Компани нь 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар даатгалын нөхөн төлбөртэй холбоотой 255,673.9 мянган төгрөгийн нэхэмжлэлийн маргаантай байгаа бөгөөд уг нэхэмжлэлтэй холбоотой шүүхийн ажиллагаа хараахан дуусаагүй байна.

32.2 Үйл ажиллагааны түрээсээс хүлээх үүрэг

Голлох үйл ажиллагааны түрээс нь оффисын талбайн 2-5 жилийн хугацаагаар байгуулсан түрээстэй холбоотой юм. Компани нь түрээсийн хугацаа дуусахад түрээслэсэн хөрөнгийг худалдан авах эрхгүй байна. Тус түрээсийн гэрээнүүд нь 2022-2024 дуусгавар болох бөгөөд түрээсийн гэрээ дуусвар болох хүртэл төлөх үүрэгтэй түрээсийн төлбөрийг Тодруулга 14-өөс харна уу.

33 Холбоотой талуудын тодруулга

Толгой компани, хамгийн дээд хяналт тавигч компани, хувь хүний талаарх мэдээлэл

Компанийн 40.85%-ийг "Голомт Файнаншил Групп" ХХК, 36.51%-ийг "Юу Эм Си Капитал" ХХК, 22.64%-ийг олон нийт эзэмшиж, хянаж байна.

"Голомт Файнэншил Групп" ХХК нь 2014 онд үүсгэн байгуулагдсан, санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлдэг хөрөнгө оруулалтын компани юм. Ноён Д. Баясгалан нь тус группийн ихэнх хувийг эзэмшдэг бөгөөд "Мандал даатгал" ХК-д хамгийн дээд хяналт тавигч хувь хүн юм.

Холбоотой талуудтай хийсэн ажил гүйлгээ

Холбоотой талын нэр	Ажил гүйлгээний утга	Өмнөх онд	Тайлант онд
Юу Эм Си Капитал ХХК	Ногдол ашиг олгов.	204,138	911,715
Голомт фاینэншил групп ХХК	Даатгал борлуулав	6,899	7,474
Голомт фاینэншил групп ХХК	Нөхөн төлбөр олгов	300	140
Голомт фاینэншил групп ХХК	Ногдол ашиг олгов.	229,500	1,020,000
Голомт банк ХХК	Зуучлан борлуулалтын дүн	4,478,921	3,751,481
Голомт банк ХХК	Зуучлагчийн шимтгэлийн дүн	749,126	855,362
Голомт банк ХХК	Даатгал борлуулав /Өөрийнх/	595,346	356,893
Голомт банк ХХК	Даатгалын хураамжийн буцаалт хийв	17,867	4,762
Голомт банк ХХК	Нөхөн төлбөр олгов	71,398	106,827
Голомт банк ХХК	Кастодианы үйлчилгээ авав	16,000	2,981
Голомт капитал ХХК	Даатгал борлуулав	-	2,683
Голомт капитал ХХК	Даатгалын буцаалт	-	73
Мандал лайф ХХК	Тэтгэврийн сангийн авлага	20,605	28,528
Мандал лайф ХХК	Тэтгэврийн сангийн өглөг	7,766	-

Удирдах гол албан тушаалтнууд нь Гүйцэтгэх захирал болон нэгжүүдийн захирлууд юм. Захирлууд болон бусад удирдлагын голлох ажилтнуудын тайлант үеийн цалин, урамшуулал дараах байдалтай байна.

Мянган төгрөгөөр	2019 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон	2020 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон
Цалин, НДШ	734,939	958,918
Бусад тэтгэмж	16,389	41,193
Нийт дүн	751,328	1,000,111

34 Төлбөрийн чадварын харьцаа

Компанийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар төлбөрийн чадварын харьцаа 161.40% (2019:157.53%) байгаа нь Ердийн даатгагчийн төлбөрийн чадварыг тооцоолох журмын 3.12-д заасан "Даатгагчийн төлбөрийн чадварын зохистой харьцаа нь 100 хувь буюу түүнээс илүү байвал зохино" гэсний дагуу төлбөрийн чадварын шаардлагыг хангаж байна.

Үзүүлэлт	Дүн	Тооцох хувь	Тооцсон дүн
1	2	3	4
1. Зайлшгүй байх хөрөнгө / $1 = \max(1.1, 1.2, 1.3)$ /			5,510,452
1.1 Даатгалын хураамжид үндэслэх /Тухай тайлант хугацааны нийт орлогод тооцсон хураамж / (1.1.1 (4)+1.1.2 (4))			5,510,452
1.1.1 Агаарын хөлөг, авто тээврийн хэрэгсэл, бүх төрлийн хариуцлагын даатгалын хэлбэрийн орлогод тооцсон хураамж	10,544,692	40%	4,217,877
1.1.2 Бусад хэлбэрийн орлогод тооцсон хураамж	6,462,876	20%	1,292,575
1.2 Даатгалын нэхэмжлэлд үндэслэх /Сүүлийн 3 жилийн дундажид үндэслэн/ (1.2.1 (4)+1.2.2 (4))			3,034,838
1.2.1 Агаарын хөлөг, авто тээврийн хэрэгсэл, бүх төрлийн хариуцлагын даатгалын хэлбэрийн нэхэмжилсэн хохирлын дундаж дүн	4,874,611	50%	2,437,305
1.2.2 Бусад хэлбэрийн нэхэмжилсэн хохирлын дундаж дүн	2,987,665	20%	597,533
1.3 Хорооноос тогтоосон дүрмийн сангийн доод хэмжээ			5,000,000
2. Нийт хөрөнгө			42,123,139
3. Зөвшөөрөгдөхгүй хөрөнгө			3,392,258
4. Зөвшөөрөгдөх хөрөнгө / $4 = (2) - (3)$ /			38,730,881
5. Өр төлбөр / $5 = \text{Нийт өр төлбөр} - \text{ОТХН} * 10\%$ /			18,486,699
6. Төлбөрийн чадварын зохистой харьца			161.40%

35 Болзошгүй хөрөнгө ба өр төлбөр

Болзошгүй хөрөнгө ба өр төлбөрийн мөн чанар, хэрэв практик боломжтой бол тэдгээрийн санхүүгийн нөлөөний тооцооллыг тодруулна.

36 Тайлагналын үеийн дараах үйл явдал

Дэлхий даяар тархаад байгаа Ковид-19 цар тахал нь Монгол улсад илэрсэнтэй холбоотойгоор Улсын онцгой комиссын шийдвэрээр 2020 оны 11 дүгээр сарын 13-ны өдрөөс эхлэн хэсэгчилсэн хугацаатайгаар "Бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэг"-т шилжсэн билээ.

Илэрсэн вирусын голомтыг тогтоож, бууруулах, урьдчилан сэргийлэх ажлын хүрээнд "Нэг хаалга-Нэг шинжилгээ" арга хэмжээг Монгол орон даяар хэрэгжүүлэн тодорхой үр дүнд хүрсэний улмаас 2021 оны 2 дугаар сарын 23-ны өдрийн 06 цагаас эхлэн хатуу хөл хорионы дэглэмийг бууруулж, Монгол улсын эдийн засгийг идэвхжүүлж, бизнесийн үйл ажиллагааг нээн, амьдралын хэвийн горимд шилжихээр болсон байна.

Мандал даатгал ХК-ийн Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн 2021 оны 2-р сарын 18-ны өдрийн ээлжит хурлын шийдвэрээр 2020 оны цэвэр ашгаас хувьцаа эзэмшигчиддээ нэгж хувьцаанд 3 төгрөг буюу нийт 1,872,904.8 мянган төгрөгийн ногдол ашиг хуваарилахаар шийдвэрлэсэн байна.

37 Орчуулга

Эдгээр санхүүгийн тайланг Монгол, Англи хэл дээр бэлтгэсэн бөгөөд Монгол болон Англи хувилбар хооронд зөрүү гарвал, Монгол хувилбарыг дагах болно.

38 Санхүүгийн тайлангийн баталгаажуулалт

2020 оны 12 дугаар сарын 31-нээр тасалбар болсон санхүүгийн тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдөр удирдлага батлав.

Б.Жавхлан
Гүйцэтгэх захирал

Г.Баярцэцэг
Ерөнхий нягтлан бодогч